

Биринчи босма

НАМОЗ ВА ТАҲОРАТНИ ЎРГАНАМАН

Асим Уйсал

t

Осим Уйсал

**КАТТАЮ КИЧИК ҲАММА УЧУН
ТАҲОРАТ ВА НАМОЗНИ ЎРГАНАМАН**

Таржима
Умид Толипов

Таҳрир
Абу Ҳанифа Китобдор

Тасҳих
Умархон Китобдор

Бу китоб таҳоратни тўғри олишни ва намозни тўғри ўқишини ўргатади. Шунингдек, унда имон асослари ҳам қисқача тушунтирилган.

Барча ёшдаги кишиларга мўлжалланган.

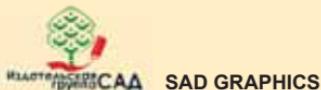
Учусь тахарату и намазу на узбекском языке.

Издание первое, 80 стр. Тираж: 4.500 экз.

ISBN 978-5-91811-002-7

Книги можно заказать:

Почтовый адрес: 125412 г. Москва, а/я 28
Офис: г. Москва, м. Петровско-Разумовская, ул. Ангарская, 21
Тел / Факс: 8 (499) 9066717 - 8 (495) 7074666, 8 (905) 7347083
www.sadpress.com / izdatelstvo-sad@yandex.ru

Тел: 8 (499) 9066717 - 8 (495) 7074666, 8 (905) 7347083
izdatelstvo-sad@yandex.ru - <http://www.sadpress.com>

Дизайн: Адем Оздемир

КАТТАЮ КИЧИК ҲАММА УЧУН

ТАХОРАТ ВА НАМОЗНИ ЎРГАНАМАН

Биринчи босма

Осим Уйсал

Москва - 2010

Бисмиллоҳир раҳмонир раҳим

Бу дунёда барчага меҳрибон, охират куни фақат мўминларга раҳмли Буюк Оллоҳ номи ила.

* * *

ИМОН ҲАҚИДА ҚИСҚА САВОЛ ВА ЖАВОБЛАР

– Раббинг ким?

– Оллоҳ.

– Сени ким яратди?

– Оллоҳ.

– Кимнинг қулисан?

– Оллоҳнинг.

– Биз қаердан келдик ва қаерга қайтамиз?

– Биз Оллоҳданмиз ва Үнга қайтгувчимиз.

– Биз нима учун яратилдик?

– Оллоҳга хизмат ва қуллик (ибодат) қилиш учун.

– Оллоҳга хизмат нима дегани?

– Оллоҳга хизмат – Үнга ибодат қилиш ва Пайғамбаримиз Мұхаммад (сөллаллоҳу алайҳи ва саллам) күрсатған йүлдан юришdir. Бу дунёдаги ёлғыз түғри йўл Ислом йўлидир.

– Қачондан бери мусулмонсан?

– Оллоҳга шукр, «Қола бало»дан бери мусулмонман.

– «Қолу бало» нима?

– Ҳақ таоло рухимизни яратганида уларга хитоб қилиб: «Аласту бироббикум?» — «Мен сизларнинг Раббингиз эмасманми?» деб сўраган («Қолу»). Рухлар эса «Бало», яъни, Сен бизнинг Раббимизсан, Сенгагина итоат қиласиз, Сендангина ёрдам сўраймиз, дейишган.

– Оллоҳ нечта?

– Оллоҳ битта – ягонадир.

– Қайси динласан?

- Ислом динидаман.
- **Китобинг қайси?**
- Китобим Қуръони карим.
- **Қибланг қаер?**
- Қиблам Каъбаи муazzама.
- **Кимнинг авлодисан?**
- Пайғамбар Одамнинг (алайҳиссалом) авлодиман.
- **Кимнинг умматисан?**
- Муҳаммаднинг (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) умматиман.
- **Пайғамбаримиз Муҳаммад (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) оталарининг исми нима?**
- Абдуллоҳ.
- **Сут оналири ким эди?**
- Ҳалима.
- **Боболарининг исми нима эди?**
- Абдулмутталиб.
- **Пайғамбаримиз Муҳаммад (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) қаерда дунёга келдилар?**
- Маккаи мукаррамада.
- **Қачон дунёга келдилар?**
- Милодий ҳисоб билан 571 йил апрелининг 21-куни.
- **Пайғамбаримиз Муҳаммаднинг (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) ота-оналари қачон оламдан ўтишган?**
- Оталари Пайғамбаримиз (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) туғилишларидан икки ой олдин, оналари эса, Сарвари Олам олти ёшга тўлганларида оламдан ўтишган.

– Мұхаммаднинг (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) пайғамбарлық даврлари қачон бошланды?

– Қирқ ёшга түлгәнларидан баштап, 23 йил давом этди.

– Пайғамбаримиз Мұхаммад (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) бу ўткинчи дунёни қачон тарк этдилар?

– Ҳижрий ҳисоб билан олтмиш уч ёшларидан.

– Пайғамбаримиз Мұхаммаднинг (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) қабрлари қаерда?

– Мадина мұнавварада.

– Пайғамбаримиз Мұхаммаднинг (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) нечта фарзандлари бўлган ва улар кимлар?

– Еттита бўлган. Қизлари: Зайнаб, Руқайя, Умму Гулсум ва Фотима; ўғиллари: Қосим, Абдуллоҳ, Иброҳим. Фотимаи Захродан бошқа ҳамма фарзандлари Пайғамбаримиз (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) ҳаётлик чоқларидан оламдан ўтишган.

– Пайғамбаримиз Мұхаммад (соллаллоҳу алайҳи ва саллам)нинг жуфти ҳалоллари биз учун ким бўлишади?

– Улар бизнинг оналаримиздир, яъни: мўминлар онаси.

– Пайғамбаримизнинг (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) илк жуфти ҳалоллари ким бўлган?

– Илк жуфти ҳалоллари Хадичаи Кубродир (розияллоҳу анҳа).

– Пайғамбаримизнинг (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) нечта набиралари бўлган?

– Икки ўғил набира – Ҳасан (р.а.) ва Ҳусайн (р.а.), икки қиз набира – Зайнаб (р.а.) ва Сукайна (р.а.).

– Улар кимнинг фарзанди бўлган?

– Ҳазрати Али (р.а.) билан Фотима (р.а.) фарзандлари бўлган.

32 ФАРЗ

Имон: Оллоҳ таоло Пайғамбаримиз Мұхаммадга (соллалпоҳу алайҳи ва саллам) туширган ҳар бир нарсаны қалб билан тасдиқлаб, тил билан икрор бўлиш шарт.

ИМОННИНГ ШАРТИ ОЛТИТА:

1. Оллоҳнинг ягоналигига ишониш.
2. Оллоҳнинг фаришталарига ишониш.
3. Оллоҳнинг китобларига ишониш.
4. Оллоҳнинг пайғамбарларига ишониш.
5. Ўлгандан кейин тирилишга ишониш.
6. Тақдирга, яъни, яхшилик ҳам, ёмонлик ҳам Оллоҳдан эканига ишониш.

ИСЛОМНИНГ ШАРТИ БЕШТА:

1. Калимаи шаҳодат келтириш.
2. Намоз ўқиш.
3. Рўза тутиш.
4. Закот бериш.
5. Ҳаж қилиш.

ТАҲОРАТНИНГ ФАРЗИ ТЎРТТА:

1. Юзни пешонанинг соч чиққан қисмидан ияқ остигача ювиш.
2. Қўлларни тирсаклар билан қўшиб ювиш.
3. Бошнинг тўртдан бир қисмини масҳ этиш.
4. Оёқларни тўпиклари билан қўшиб ювиш.

ҒУСЛНИНГ ФАРЗИ УЧТА:

1. Оғизни яхшилаб ювиш.
2. Бурунга ачиштиргунча сув тортиб ювиш.
3. Бутун вужудни бирон қуруқ жой қолдирмай ювиш.

ТАЯММУМНИНГ ФАРЗИ УЧТА:

1. Ният қилиш.
2. Икки қўлини тоза тупроққа уриб юзга суриш.
3. Қўлларини иккинчи марта тоза тупроққа уриб, билакларга суриш.

НАМОЗНИНГ ФАРЗИ ЎН ИККИТА:

Олтитаси намоз ичида, олтитаси ташида.

Ташидаги фарзлар «шарт» дейилади, улар бажарилмай туриб намозни бошлаб бўлмайди. Ичидаги фарзлар «рунн» дейилади, улар бажарилмаса намоз бузилади.

НАМОЗНИНГ ОЛТИ ШАРТИ (Намоздан олдинги фарзлар):

1. Таҳорат бўлмаса, таҳорат олиш, жунуб бўлса, ғусл қилиш.
2. Вуҷуд, кийим, намоз ўқиладиган жой тоза бўлиши.
3. Аврат ерлари беркитилиши (эркакларда аврат киндиқдан оёқ тўпиқлари остигача, аёлларнинг юзи, оёқ тўпиқлари, кафтларидан бошқа бутун вужуди аврат, яъни, беркитилиши лозим бўлган жойлардир. Аврат жойидан уч бармоқ миқдорича кўринса, намоз саҳих бўлмайди).
4. Қиблага томон бурилиш.
5. Намозни вақтида ўқиш.
6. Ўқиётган намозга ният қилиш.

НАМОЗНИНГ ОЛТИ РУКНИ (Намознинг ичидаги фарзлар):

1. Ифтитоҳ такбири.
2. Тик туриш.
3. Қуръон ўқиш.
4. Рукуъ қилиш.
5. Сажда қилиш.
6. Охирги таҳийётда ўтириш (қаъдаи охир).

АМАЛЛАР ТУРИ

Фарз: Оллоҳ таолонинг бажарилиши шарт бўлган буйруқларидир. Масалан, намоз, рўза, закот каби. Фарзни адо этмаслик ҳаром. Фарзни инкор этган киши диндан чиқади.

Суннат: Суюкли Пайғамбаримиз (соллалпоҳу алайҳи ва саллам) амаллари. Буларни бажариш аъло, бирон сабаб билан бажармаслик гуноҳ эмас.

Ҳаром: Ман этилган амаллар. Масалан, маст қилувчи ичимликларни ичиш, аёллар бегона эркаклар олдида авратини очиб юриши. Ҳаромдан ўзини тийган ажр-савобга эришади, ҳаром амалларни бажарган инсон гуноҳкор бўлади, ҳаромни ҳаром эмас деган киши диндан чиқади.

Ҳожатхонага кираётган киши учун қўйидагилар одоб ҳисобланади:

1. Киришдан олдин ушбу дуони ўқиш:

«Оллоҳумма инни аъузу بика مinal хубси вал хобаис» – Эй Раббим, эркак ва аёл шайтоннинг ёмонлигидан паноҳ тилайман.

2. Ҳожатхонага чап оёқ билан кириб, ўнг оёқ билан чиқиш.

3. Ҳожатхонадан чиққач ушбу дуони ўқиш:

«Гуфронақа. Алҳамдуллаҳиллаҳи азҳаба ъаннил азаа ва ъофаний» – Гуноҳларимни кечирган, мени хотиржам қилган ва мендан азиятни кетказган Оллоҳга ҳамд бўлсин.

4. Қазои ҳожатни ўтирган ҳолда қилиш.

Ҳожатхонада емоқ, ичмоқ ва сўзлашмоқ мумкин эмас.

«Истинжо» деб нажосат чиқадиган ўринларни сув билан тозалаш, «истижмор» деб эса кесактош билан тозалашга айтилади.

Истинжо – қоғоз ё кесак ишлатиб сўнг сув билан ювиб тозалаш улардан бири билан кифоялангандан кўра афзал хисобланади.

ТАҲОРАТ

Таҳорат – ювилиши фарз бўлган ҳар бир аъзони қолдирмасдан ювиш. Бунда 1) юзни ювилади; 2) икки қул тирсаклари билан қўшиб ювилади; 3) бошнинг тўртдан бирига бир марта масҳ тортилади; 4) икки оёқни ошиқлари билан қўшиб ювилади.

Таҳорат олиш тартиби:

- қиблага юзланган ҳолда ўтирилади;
- бошлашда «аъзу» билан «бисмиллоҳ» айтилади;
- сўнг икки қўл бўғинигача уч марта ювиб олинади (бармоқлар орасида сув тегмаган жой қолмаслиги шарт; узук бўлса, ечиб олинади ёки силжитиб қўйилади);

– оғизга ўнг қўл билан сув олиб ғарғара қилинади, тишлиар мисвок ёки бармоқлар ёрдамида тозаланади;

– бурунга уч марта ўнг қўл билан сув олиб, чап қўл билан қоқилади;

– юз уч маротаба ювилади;

– икки құл тирсаклари билан құшиб уч маротаба ювилади;

— бошнинг тўртдан бирига, икки қулоқ ичи ва ташига, сўнгра бўйинга бир марта масҳ тортилади;

– олдин ўнг оёқни, кейин эса чап оёқни ошиғи билан уч маротаба ювилади.

Таҳорат сўнгидаги тик туриб бир қултум сув ичиб олиш суннатидир. Шунингдек, калимаи шаҳодатни айтиш ва Қадр сурасини уч маротаба ўқиш фазилатли амаллардандир.

Таҳоратнинг фарзлари

1. Юзни бир марта ювиш.
2. Икки қулни тирсаклари билан қўшиб бир марта ювиш.
3. Бошнинг тўртдан бирига бир марта масҳ тортиш.
4. Иккала оёқни ошиғи билан қўшиб бир марта ювиш.

Таҳоратнинг суннатлари

1. Ният.
2. Таҳоратни «Аъзу биллаҳи минаш шайтонир рожим, бисмиллаҳир роҳманир роҳим» деб бошлиш.
3. Таҳоратни бошлишдан олдин икки қўлни бўғинигача уч мартадан ювига олиш.
4. Таҳоратда мисвок ишлатиш.
5. Аъзоларни қуруқ жой қолдирмасдан ювиш.
6. Ювиш талаб қилинган ўринларни сув билан ишқалаш.
7. Оғизга уч маротаба сув тўлдириб ғарғара қилиш.
8. Рўзадор бўлмаса, оғизни яхшилаб чайиб юбориш.
9. Бурунга ўнг қўл билан сув олиб, чап қўл билан қоқиш; рўзадор бўлмаса, бунга кўпроқ сув ишлатилиш керак.
10. Таҳорат амалларини орага бошқа иш аралаштирамасдан кетма-кет бажариш.
11. Ҳар бир аъзони уч мартадан ювиш.
12. Қўл ва оёқни ювиш; бармоқлари учидан бошлиш.
13. Бармоқ ораларини яхшилаб ювиш.
14. Сувни соқол остига етказиш.
15. Узук бўлса, унинг остига сув тегиши учун ҳаралантириб қўйиш.
16. Икки қулоққа нам қўл билан масҳ тортиш.

Таҳоратни бузадиган ҳоллар

1. Кишининг икки (орқа ва олди) нажосат йўлидан

чиқадиган ҳар қандай нарса таҳоратни синдиради. Улар хоҳ бавл бўлсин, хоҳ ел бўлсин.

2. Баданинг қайси жойидан қон ёки йириңг чиқса ва тоза жойга ёйилса.

3. Оғиз тўлиб қайт қилиш.

4. Милк қонаб, тупукда қон ранги устун бўлиб кетиши.

5. Ёнбошлаб ёки бир нарсага суяниб ухлаш.

6. Мастлик, ҳушдан кетиш.

7. Намоз пайти ўзидан бошқа одамлар эшитадиган дараҗадаги кулги.

8. Таҳорат олинадиган аъзоларда танада сув ўтказмайдиган моддалар (тирноқ бўёғи, хамир ва ҳоказо) бўлса, таҳорат олинмаган ҳисобланади.

Таҳоратсиз кишига ҳаром ишлар

1. Намоз ўқиш.

2. Қуръони каримни ушлаш.

3. Байтуллоҳни тавоғ қилиш.

4. Тиловат саждаси, шукур саждаси ва саждаи саҳвни қилиш.

ТАЯММУМ

Таяммум - сув топилмаганида юз ва қўлларга тоза тупроқ суриб покланиш.

Таяммум қилиш тартиби: Ичida «аъзу» билан «бисмиллоҳ»ни айтгач, ният қилинади: «Таяммум ёрдамида покланишга ният қилдим» дейилади ва шу гаплар кўнгилдан ўтказилади. Сўнг икки кафт покиза тупроққа енгилгина урилади ва кафтлар юзга суртилади. Кейин яна бир марта тупроққа урилиб,

энди кафтлар галма-гал иккала қўлга тирсаккача суртилади. Эркакларга ҳам, аёлларга ҳам таяммум тартиби бир хилдир.

Таяммум фарзлари

1. Ният қилиш.
2. Икки қўлни тоза тупроққа уриб юзга суриш ва қўлларни иккинчи марта тоза тупроққа уриб, билакларга суриш.

Таяммум суннатлари

1. Таяммумни «аъзу» ва «бисмиллоҳ» билан бошлаш.
2. Кафтлар тупроққа урилганида очик ҳолатда бўлиши.

3. Кафтлар тупроққа урилганида орқага ва олдинга ҳаракатлантириш.

4. Амалларни тартиби билан бажариш.

Таяммум қилишга қачон ижозат бўлади?

Қўйидаги сабаблар юзага келса, киши таҳорат ўрнига таяммум қилиши мумкин:

1. Сув энг камида бир мил масофа (тахминан 3032 метр) теваракда бўлмаса.

2. Киши хаста бўлиб, баданига сув тегиши хасталигини оширса.

3. Ҳаво қаттиқ совуқ бўлиб, саломатлигига таъсир этса.

4. Душман ҳавфи бўлса.

5. Сув қаттиқ танқис бўлса (тежаш маъносида).

Таяммум қилинаётганда узук ва билакузуклар өчиб олиниши шарт.

КАТТА ТАҲОРАТ – ФУСЛ

«Фусл» деб бутун танани ювишга айтилади.

Фуслнинг фарзлари:

1. Мазмаза – оғизни яхшилаб ювиш.

2. Истиншоқ – бурунга ачиштиргунча сув тортиб ювиш.

3. Бутун вужудни бирон қуруқ жой қолдирмай ювиш.

Мазмазадан сўнг бир қултум сув ичиб юбориш маъқулдир.

Фуслнинг суннатлари:

1. Кафтларни уч маротаба ювиш.

2. Жинсий аъзоларни ювиш.

3. Танада бирор-бир ифлослик бўлса, ювиб ташлаш.

4. Таҳорат олиш.

5. Баданга уч маротаба сув қўйиш.

6. Бош устидан уч ҳовуч сув қўйиш; олдин ўнг елка, кейин чап елка устидан сув қўйиш.

7. “Фусл ёрдамида покланишга қасд қилдим” сўзларини айтиб ният қилиш.

8. Кафтларни ювганда «аъзу» билан «бисмиллоҳ»ни айтиш.

9. Сувни тежаш – исроф қилмаслик.

10. Үмумиي ҳаммомда ғұсл қилинса, аврат жойларни беркитиш.
11. Баданни кафтлар билан ишқалаб ювиш.
12. Бошқа одамлар назари тушмайдиган жойда чүмилиш.
13. Гаплашмаслик.
14. Қибла томонға юзланиш.

Барча фарз, суннат ва тартибларга риоя қилған ҳолда ғұсл қилмоқ.

Ғұслни ният қилған одам әнг олдин «Аъзу биллахи минаш шайтонир рожим, бисмиллахир роҳманир роҳим» деб ният қиласади.

Кейин икки құлині ювади.

Кейин орқа ва олди фаржини ювади.

Баданида најосат бўлса, уни кеткизади.

Кейин худди намозга қилғандек таҳорат олади. Албатта, бунда оғиз-бурун муболага билан чайқалади.

Агар турган жойида сув кетадиган мослама бўлмай, оёғи тагида сув тўпланиб қоладиган бўлса, оёқларини ювишни ғұслнинг охирига қолдиради.

Сўнгра бошига сув қуйиб ишқаб ювади.

Баданига уч марта – олдин ўнг елкасидан, кейин чап елкасидан сув қуяди.

Қўли билан баданини ишқайди.

Икки қулоги, киндиги, қўлтиқ ости каби сув етиши қийин жойларига алоҳида эътибор беради.

Ғұслнинг охирида бошқа тарафга ўтиб оёқларини ювади. Сув тўпланмайдиган жойда турган бўлса, оёқларини ҳам ўша ерда ювиг олаверади.

Соч узун бўлса, қўлга сув олиб, панжаларни соchlар остига киритилади.

Агар танада боғланған яра бўлса, ўша ерга нам қўл билан масх тортилади.

Ғұслнинг ағзалліктері

Ғұсл бутун баданни тозалаш бўлиб, поклик, озодалик ва соғлик учун ўта муҳим ишдир.

Қолаверса, ғұсл қилган одамда қон юриш, юрак ишлаши яхшиланади, одам тетиклашади. Айни чоқда, одам териси касаллик қўзғовчи турли микроблардан тозаланади.

Ғұслни вожиб қилувчи нарсалар

Эр-хотин жинсий яқинлиқдан сўнг, аёллар ҳайз ва нифосдан кутулғач ғұсл қилишлари шарт. Бунда баданда сув тегмаган нуқта қолмаслиги керак. Ҳар бир тук тола ости ювилиши шарт. Агар аёл эрга қўшилишдан олдин сочини турмаклаб олган бўлса, қўлини ҳўллаб соч остидан бош танасига сув етказиб қўйса, етади. Ёки бошини ювганда сув соч осталарига етиб борадиган бўлса ҳам, сочини ёйиши шарт эмас.

Узук ва зиракларни ўрнидан қимирлатиб қўйиш вожибdir.

Майдони 45-50 квадрат метрни ташкил этувчи оқмас ва покиза ҳовузда оғиз ва бурунни чайиш ҳамда уч маротаба сувга шўнғиши ғұсл ҳисобланади.

Кишининг оқар сувда чўмилиши ҳам ғұсл ўрнига ўтади.

Танада сув ўтказмайдиган (тирноқ бўёғи, хамир ва шу каби бошқа) моддалар бўлса, ғұслга ўтмайди. Ғұсл мукаммал бўлиши учун сувга кирмасдан бурун баданни ўша моддалардан тозалаб ташлаш керак.

Ғұсл шарт бўлган ҳолда қўйидаги ишларни қилиб бўлмайди:

1. Масжидга кирилмайди.
 2. Қуръони карим ўқилмайди.
 3. Қуръони карим ушланмайди.
 4. Байтуллоҳ тавоғ қилинмайди.
 5. Намоз ўқилмайди.
6. Ҳайз ва нифос пайтида аёллар намоз ўқимайди, рўза тутмайди. Поклангандан сўнг рўзанинг қазоси тутиб берилади).

Аёлларга хос ҳолатлар

1. Ҳайз (ой күриш).
2. Нифос (туғруқдан кейин қон келиши).
3. Уэр - бирор бир хасталик туфайли қон кетиши.

Ушбу ҳолатлар ҳақида билимга эга бўлиш ҳар бир аёл учун фарздор. Унга билим бериш эр ва валийлар зиммасидадир.

АЗОН

“Оллоҳу акбар” – Оллоҳ буюқдир (4 маротаба).

“Ашҳаду алла илаҳа иллаллоҳ” – Гувоҳлик бераман: Оллоҳдан ўзга илоҳ йўқдир (2 маротаба).

“Ашҳаду анна Мұхәммадар росулуллоҳ” – Гувоҳлик бераман: Мұхәммад (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) Оллоҳнинг элчисидир (2 маротаба).

“Ҳайя ъалас солаҳ” – Намозга келинг (2 маротаба).

“Ҳайя ъалал фалаҳ” – Нажотга келинг (2 маротаба).

“Оллоҳу акбар” – Оллоҳ буюқдир (2 маротаба).

“Ла илаҳа иллаллоҳ” – Оллоҳдан ўзга илоҳ йўқдир (1 маротаба).

Бомдод намози учунги аzonда «Ҳайя ъалал фалаҳ»дан сўнг икки маротаба **“Ассолату хойрум минан навм”** (Намоз уйқудан афзалдир) сўзлари қўшиб айтилади.

Иқоматда «Ҳайя ъалал фалаҳ»дан сўнг икки маротаба **“Қод қоматис солаҳ”** (Намоз бошланди) дейилади.

Аzon теваракда мусулмонлар яққол эшитиши учун баланд овозда ва чўзиб айтилади. Иқомат аzonга қараганда тезроқ айтилади.

Азондан кейин ўқиладиган дуо:

Оллохумма робба ҳазихид даъватит таммах, Вассолатил қоимах, ати саййидина Мұхаммаданил васиилата вал фазиилах. Вад дарожатар рофиаҳ. Ваб'асхұ мақомам майданиллази ваъадтах. Варзуқна шафа'атаху явмал қиямах. Иннака ла тухлифул миъад.

ҲИКОЯ

Бир куни Аҳмад боғдаги ўтларни ўришда отасига ёрдам берәётган эди.

– Ўғлим, илтимос сув олиб кел, – деди отаси.

Ота сув ичаётган пайти намозга аzon айтилди.

– Рахмат, ўғлим! – деди ота. – Сен айтганимни қилдинг. Энди иккаламиз Оллоҳ таолонингтайтганини қилишимиз керак.

Аҳмад отасига ҳайрон бўлиб қаради:

– Ота, Оллоҳ нимадур қилишимизни хоҳляяптими?

– Ҳа, ўғлим.

– Лекин мен ҳеч нарсани сезмадим!

– Ахир сен азонни эшитяпсан-ку!

– Албатта, лекин...

– Оллоҳ таоло ўз буйруқларини бизга турли йўллар билан етказади. Масалан, аzon мусулмонларга намоз ўқиш ҳақидаги буйруқни эслатади. Шунинг учун, намоз вақти кирганида, биз доим ушбу буйруқни эшитамиз.

М. Яшар Хондамир

НАМОЗ

Намозни тарк этганинг жазоси

Суюкли Пайғамбаримиз (соллалоҳу алайҳи ва саллам) бизни бундай огохлантирганлар:

«Биз билан у (мушрик ва коғир)лар ўртасидаги фарқ – намоздир. Ким уни тарк этса, коғир бўлади».

Исломда кишини намозни адо этиш бурчидан тамоман озод қиладиган бир сабаб йўқ. Намозни ҳатто касал ва заиф кишилар ҳам ўқийди. Жанг майдонида ҳам намозни тарк этишга рухсат йўқ.

Намозни тарк этганилар билан бир қаторда, уни мукаммал адо этмаганлар ҳам жазога лойиқдир.

Намоз вақтлари

1. Бомдод намози. Қуёш чиққунига қадар ўқилади. 4 ракат – 2 ракат суннат ва 2 ракат фарз ўқилади.

2. Пешин намози. Туш пайтида қуёш кун ботиш томонга мойил бўлганидан бошлаб, то ҳар бир нарсанинг сояси ўзига икки баробар бўлгунича ўқилади. Ҳаммаси 10 ракат – 4 ракат суннат, 4 ракат фарз, 2 ракат суннат.

3. Аср намози. Вақти пешин намозининг вақти тугаганидан сўнг то қуёш ботганича ўқилади. 4 ракат фарз. Одатланганлар фарздан олдин 4 ракат нофила суннат ҳам ўқишиади.

4. Шом намози. Вақти қуёш ботганидан сўнг то осмондаги қизил шафақ йўқолгунча. 5 ракат – 3 ракат фарз, 2 ракат суннат.

5. Хуфтон намози. Вақти шом намози тугаганидан сүнг то тонг отгунигача. 9 ракат – 4 ракат фарз, 2 ракат суннат, 3 ракат витр вожиб.

Витр намози – доим хуфтон намозидан кейин ўқилади

Фарз намозлар – Оллоҳ таоло очиқ буюрган намозлар.

Вожиб намозлар – Оллоҳ таоло Қуръони каримда ишора билан – зимний амр этган намоз. Мұхимлиги бўйича фарз намозига яқин туради.

Суннат намозлар – Пайғамбаримиз Мұхаммад (соплаллоҳу алайҳи ва саллам) биз умматларига буюрган намозлар.

Нафл намозлар – ўқиган тақдиримизда бизни Оллоҳ таолога янада яқинлаштирадиган намозлар.

Намоз ўқиш жоиз бўлмаган вақтлар

1. Қуёш чиқаётган вақт. Бомдод намози ўқилаётган пайтда қуёш чиқса, намоз бузилади.

2. Қуёш тик бўлган вақт. Пешин намози вақти киришидан 4 - 5 дақиқа олдин бошланади.

3. Қуёш ботиши. Ушбу вақт шом намози азонидан 4 - 5 дақиқа олдин бошланади. Бу пайтда кечиккан фарз аср намозинигина ўқиш мумкин.

БОМДОД НАМОЗИННИ ЎҚИШ ТАРТИБИ

НАМОЗ БОШИ ВА НИЯТ

1. Таҳорат олинганидан сўнг Каъба томонга юзланган ҳолда тик туриб ыўйидагича ният қилинади:

“Оллоҳ таоло розилиги учун бомдод намози суннатини (ёки: фарзини) ўқишга ният қилдим”.

Бу пайтда одам ўзини эркин тутиши керак. Нигоҳлар сажда қилинадиган нуқтага қаратилиши лозим. Оёқлар орасидағи масофа түрт бармоқ кенглигига бўлсин.

ТАКБИРИ ТАҲРИМА АЙТИШ

2. Ният қилгандан кейин “Оллоху акбар” деб такбир айтлади. Буни айтиш асносида кафтлар очиқ ҳолатда бош бармоқлар учи кулоқлар юмшоғига теккудек даражага күтарилади; очиқ кафтлар Каъба томонга қаратиласди.

3. Сўнгра ўнг кафт ичини чап кафт устига қўйиб, қўллар киндик остида боғланади.

Аёллар икки қўли учини елка баробарида кўтариб, қўлларини кўкракка қўйишади.

ҚИЁМ ВА ҚИРОАТ

(ТИК ТУРИШ ВА ҚУРЪОНИ КАРИМНИ ЎҚИШ)

4. Тик турган ҳолда қўллар киндик остида бирлаштирилганидан кейин ичда (овоз чиқармасдан) “Субҳанака” дуоси ўқиласди:

«Субҳанакаллоҳумма ва биҳамдик. Ва табарокасмук. Ва таъала жаддук. Ва ла илаҳа ғойруک».

5. Кейин Фотиҳа сураси ўқилади:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

Аъузу биллаҳи минаш шайтонир рожим.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ {١}
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ {٢}
 الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ {٣}
 مَالِكِ يَوْمَ الدِّينِ {٤}
 إِلَيْكَ نَعْبُدُ وَإِلَيْكَ نَسْتَعِينُ {٥}
 اهْدِنَا الصَّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ {٦}
 صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرَ المَغْضُوبِ
 عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ {٧}

Бисмиллахир роҳманир роҳим.

Алҳамду лиллахи Роббил ъаламин. Ар-роҳманир роҳим. Малики йавмид дин. Ийиака наъбууду ва ийиака настаъин. Иҳдинаас сиротол мустақим. Сиротоллазина анъамта ъалайҳим. Фойрил мағдуби ъалайҳим валид-до-оллиин. Амин.

6. Фотиха сураси ўқилганидан сўнг ўртада «бисмиллоҳ»ни айтмай биронта кичик сура ёки бошқа суралардан бир неча оят ўқилади. Масалан, Кавсар сураси:

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ {١}
 فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحِرْ {٢}
 إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَمْرُ {٣}

«Инна аътойна кал кавсар. Фасолли ли роббика ванҳар. Инна шаани'ака ҳувал абтар».

РУКУЬ

7. Қироатдан (Фотиҳа ва кетидан бирор кичик сура ўқилганидан) сүнг “Оллоху акбар” деб руку қилинади. Рукуда икки кафт билан тиззалар кўзи ушланиб, бош билан бел бир текис қилинади. Ушбу ҳолатда 3, 5 ёки 7 маротаба «Субҳана Раббиял ъазим» тасбеҳи айтилади.

Аёллар эркакларга нисбатан озроқ эгиладилар. Тиззаларини бир оз букадилар. Бармоқларини жамлаб тиззаларини ушлайдилар.

Қавма – рукудан сүнг саждага кетгүнча оралиқдаги тик туриш ҳолати

8. Рукуъдан “СамиъОллоху лиман ҳамидах”, деб турилади. Бир тасбәх миқдорicha мана шу тик туриш ҳолати “қавма” дейилади. Қавма ҳолида: “Роббана лакал ҳамд” дейилади. Кейин «Оллоху акбар» деб саждага кетилади.

САЖДА

9. Саждада ерга олдин тиззalар, кейин кафтлар, сүнг бурун, охири пешона қўйилади. Тирсакларни ерга ва икки бицинига теккизмасдан, имкон борича ҳар бир аъзони, хусусан, оёқ бармоқларини қиблага юзлантитириб, хотиржам ҳолда “Субҳана Роббиял аъло” деб уч марта айтилади.

Аёллар тирсакларини ерга ётқизиб, улар билан баданларини қисиб олишади.

10. Кейин «Оллоху акбар» деб саждадан бош күтарилади ва тиз чўккан ҳолда бир оз ўтирилади.

Икки сажда орасидаги озгина бу ўтириш “жалса” дейилади.

Жалсада чап оёқ тўшаб, ўнг оёқнинг кафти тик қилиб, бармоқлари учини қиблага йўналтирган ҳолда ўтирилади.

Бармоқлар уни тизза кўзига teng қилиб тутилади – ундан осилиб тушиб ҳам кетмайди, тиззага етмай ҳам қолмайди.

Ушбу ҳолатда бир марта «Субҳоноллоҳ» деб айтиш учун етарли вақт миқдорича ўтирилади.

Аёллар жалсада иккала оёғини ҳам ўнг тарафга чиқариб ўтиради.

Кейин «Оллоҳу акбар» деб иккинчи марта саждага борилади ва уч марта “Субҳана Роббийал аъла” деб айтилади

ИККИНЧИ РАКАТ

11. «Оллоҳу акбар» деб иккинчи ракатни ўқиш учун ўриндан турилади.

Шу билан бомдод намозининг биринчи ракати тугаб, иккинчи ракати бошланади.

ИККИНЧИ РАКАТДАГИ ҚИЁМ ВА ҚИРОАТ

Иккинчи ракатда “Субҳанака” дуоси ўқилмайди. Қўллар бирлаштирилганидан кейин «бисмиллоҳ» билан Фотиҳа сураси ва яна биронта кичик сурा ўқилади:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ {١}

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ {٢}

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ {٣}

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ {٤}

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ {٥}

اَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ {٦}

صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرَ المَغْضُوبِ

عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ {٧}

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Бисмиллахир роҳманир роҳим.

Алҳамду лиллаҳи Роббилил ъаламин. Ар-роҳманир роҳим. Малики йавмид дин. Ийяка наъбуду ва ийяка настаъин. Иҳдинас сиротол мустақим. Сиротолазина анъамта ъалайҳим. Фойрил мағдуби ъалайҳим вадад-до-оллиин. Амин.

Сўнгра кетидан, масалан, Ихлос сураси улаб юборилади:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ {١} اللَّهُ الصَّمَدُ {٢}
لَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ {٣} وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ
يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ {٤}

«Қул ҳуваллоҳу аҳад. Оллоҳус сомад. Лам йалид ва лам юуллад. Ва лам йакуллаҳу куфуван аҳад».

РУКУЪ

12. Кейин «Оллоҳу акбар» деб рукуга борилади. Ушбу ҳолатда З маротаба “Субҳана Роббиял ъазим” тасбеҳини айтилади.

Аёллар эркакларга нисбатан озроқ әгиладилар. Тиззаларини бир оз букадилар. Бармоқларини жамлаб тиззаларини ушлайдилар.

Рукудан “СамиъОллоху ли-ман ҳамидах”, деб тургандан сүнг қовмада “Роббана лакал” ҳамд дейилади. Кейин «Оллоху акбар» деб саждага кетилади.

САЖДА

Саждада “Субҳана Роббиял аъло” деб уч марта айтилади. Кейин «Оллоху акбар» деб саждадан бош күтарилади ва тиз чўккан ҳолда бир тасбех миқдорича ўтирилади. Кейин «Оллоху акбар» деб иккинчи марта сажда қилинади. Уч марта “Субҳана Роббиял аъла” деб айтилади.

Аёллар тирсакларни ерга текизиб, улар билан баданларини қисиб олишади.

ТАҲИЙЯТ УЧУН ЎТИРИШ

«Оллоҳу акбар» деб иккинчи саждадан бош кўтаргач, чап оёқ қадамини тўшаб, унинг устига ўтирилади, ўнг оёқ қадамининг бармоқлари қиблага қаратилган ҳолда тик қилинади. Нигоҳ эса кўксида бўлади.

Бу ўтириш «қаъдаи охир» (охирги ўтириш) деб аталади ва ушбу ҳолда аттаҳийят дуоси ўқилади.

Аёлларнинг ўтириши бир оз фарқлидир. Улар иккала оёқларини ҳам ўнг томонга чиқариб ўтиришади.

Таҳийят дуоси

“Аттаҳийяту лиллаҳи вәс солавати ваттойибат, ас-саламу Ҷалайка айиүҳан набийю вә роҳматуллоҳи вә барокатуҳ, ассаламу Ҷалайна вә Ҷала Ҷибадиллаҳис солиҳин. Ашҳаду алла илаҳа иллаллоҳ вә ашҳаду анна Мұхаммадан Ҷабдуҳу вә росулуҳ”.

«Аттаҳийят» дуосини ўқиб бўлгандан кейин “Солли”, “Барик” ва “Роббана” дуолари ўқилади.

“Оллоҳумма солли ъала Мұхаммадин ва ъала али Мұхаммад, кама соллайта ъала Иброҳима ва ъала али Иброҳим, иннака ҳамидум мажид”.

“Оллоҳумма баарик ъала Мұхаммадин ва ъала али Мұхаммад, кама барокта ъала Иброҳима ва ъала али Иброҳим, иннака ҳамидум мажид”.

“Роббана атина фид-дуня ҳасанатан ва фил ахироти ҳасанатан ва қина ъазабан нар”.

“Роббанағфирли ва ли валидайя ва лил мұъминина йавма йақумул ҳисаб”.

15. Дуоларни ўқиб бўлгач, олдин ўнг елкага юзланиб «Ассалому алайкум ва роҳматуллоҳ» деб салом берилади. Кейин чап томонга ҳам худди шу каби салом берилади.

Шундай қилиб киши намозини адо этган бўлади.

Бомдод намозининг фарзи ҳам, суннати ҳам шу тарз бир хил ўқилади. Фақат ниятда фарқ қиласи: бирида суннатни, иккинчисида фарзни ўқиш ният қилинади.

Фарз намозидан кейин Пайғамбаримиз Мұхаммад (соллалоҳу алайҳи ва саллам) учмаротаба “Астағфируллоҳ ъазим” (Эй Буюк Оллоҳ, гуноҳларимни кечир) деб айтишни тавсия қилганлар.

Намоздан кейин ўқиладиган дуо ва тасбеҳлар

Оллохумма антас саламу ва минкас салам. Табарокта йа залжалали вал-икром.

Оллох расулига саловат ўқишида фойда бор (овоз чиқармасдан ўқилади):

:

Оллохумма солли ъала Мұхаммад ва ъала али Мұхаммад.

Субханоллоҳи вал ҳамдү липлаҳи ва ла илаҳа иллаллоҳу валлоҳу акбар. Ла ҳавла ва ла қувватта илла биллаҳил ъалийүп ъазим.

Кейин «аъзы» ва «бисмиллаҳ»ни айтиб Курси ояты ўқилади. Орқасидан қуидаги тасбеҳлар қилинади:

Тасбеҳлар	Маъноси
Субханоллоҳ (33 марта)	Оллох поқдир!
Алҳамду липлаҳ (33 марта)	Оллохга Мақтовлар бўлсин!
Оллоҳу акбар (33 марта)	Оллох Буюқдир!

Ла илаҳа иллаллоҳу вахдаху ла шарика лаҳ. Лахул мулку ва лахул ҳамдү ва ҳува ъала кулли шайин қодир.

Намоздан кейин ўқиладиган дуолар

Аъзы биллаҳи минаш шайтонир рожим.

Бисмиллаҳир роҳманир роҳим.

Бу дунёда барчага Мехрибон, охират куни фақат мўминларга Раҳмли Буюк Оллох номи ила.

Оламлар Роббиси Оллоҳ таолого ҳамду санолар бўлсин. Оллоҳнинг элчиси Муҳаммад ибн Абдуллоҳга, у зотнинг оиласлари ва асҳобларига салоту саломлар бўлсин.

Ҳамду сано Оллоҳга хосдир. Уни мактаймиз, Ундан ёрдам сўраймиз, Ундан мағфират тилаймиз ва Унга тавба киласмиз.

Роббим, мени кечир ва тавбалаrimni қабул эт. Сен раҳмли ва тавбаларни қабул этувчи зотсан.

Эй Оллоҳ, мен учун ишимнинг саломати бўлган динимни, тирикчилигим бўлган ҳаётимни, оқибатим бўладиган охиратимни ислоҳ эт! Ҳаётни мен учун барча яхшиликларда зиёда кил! Ҳаётдан кўз юмишни эса барча ёмонликлардан кўра мен учун роҳатбахш қил.

Эй Оллоҳ! Эй ғайб ва ошкора нарсаларни билувчи, осмонлару ерни яратган ва барча нарсанинг Роббиси ва хожаси! Мен Сендан ўзга илоҳ йўқ эканига гувоҳлик бераман ҳамда нафсимнинг ёмонлигидан, шайтон ва унинг улушларидан, ўзимга ёки мусулмонларга ёмонлик қилишимдан Сенинг паноҳингга сифинаман.

ПЕШИН НАМОЗИНИЙ ҮҚИШ ТАРТИБИ

2. Пешин намози 10 (үн) ракатдан иборат – 4 ракат суннат, 4 ракат фарз, 2 ракат суннат.

Пешин намозининг илк суннати: 4 ракат. “Оллоҳ таоло розилиги учун пешин намозининг илк суннатини үқишига ният қилдим” деб бомдод намозида ўқилгандек икки ракат ўқилади. Иккинчи ракат саждаларидан кейин ўтирилганда “аттаҳийят” ўқилиб, “Оллоҳу акбар” деб учинчи ракатга турилади. Учинчи ва тўртинчи ракат бошларида “Бисмиллахир роҳманир роҳим” деб Фотиҳа сураси, кетидан биронта кичик сура ёки уч оят ўқилади. Тўртинчи ракат охирида ўтириб “аттаҳийят”, “Оллоҳумма солли”, “Оллоҳумма барик” ва “Роббана атина” дуолари ўқилади. Сўнг салом бериб намоз тутатилади.

Пешин намозининг фарзи: 4 ракат. “Оллоҳ таоло розилиги учун пешин намозининг фарзини үқишига ният қилдим”, деб айтиб кўнгилдан ўтказилади.

Пешин намозининг фарзи, илк тўрт ракат суннат қандай ўқилган бўлса, шундай ўқилади. Фақат учинчи ва тўртинчи ракатларда Фотиҳа сурасидан кейин қисқа сура ўқилмайди.

Биринчи ракат	Иккинчи ракат	Биринчи ўтириш
Иқомат (эркаклар учун)	Бисмиллаҳ	Аттаҳийят
Ният	Фотиҳа сураси	
Такбир	Битта қисқа сура	

Субҳанака	Рукуъ	
Аъузу-Бисмиллаҳ	Сажда	
Фотиҳа сураси		
Битта қисқа сурा		
Рукуъ		
Сажда		

Учинчи ракат	Тўртинчи ракат	Қаъдаи охир
Бисмиллаҳ	Бисмиллаҳ	Аттаҳийят
Фотиҳа сураси	Фотиҳа сураси	Оллоҳумма солли
Рукуъ	Рукуъ	Оллоҳумма барик
Сажда	Сажда	Роббана атина
		Салом

Дикқат: Пешин, Аср ва Хуфтон намозларининг фарзи бир хил ўқилади.

Пешин намозининг охирги икки ракат суннати: “Оллоҳ аоло розилиги учун пешин намозининг икки ракат суннатини ўқишига ният қилдим”.

Дикқат: Пешин намозининг икки ракат суннати бомдод намозининг суннати билан бир хил ўқилади. Шом ва Хуфтон намозларидан ўқиладиган икки ракат суннат ҳам булар жумласидандир.

АСР НАМОЗИНИ ЎҚИШ ТАРТИБИ

Аср намози 4 ракат фарздир (одатланганлар фарздан олдин 4 ракат нафл суннат ҳам ўқишлари мүмкін).

Аср намозининг нафл суннати 4 ракат.

“Оллоҳ таоло розилиги учун аср намозининг суннатини ўқишига ният қилдим”, деб пешин намозида ўқилгандек түрт ракат ўқилади. Фарқи шундаки, иккінчи ракатдан кейинги ўтиришда “Аттаҳийят”дан кейин “Оллоҳумма солли” ва “Оллоҳумма барик” дуолари ҳам ўқилади. Сүнг “Оллоҳу акбар” деб учинчи ракатта турилади. Учинчи ракат бошида “Субҳанака,” “Бисмиллаҳир роҳманир роҳим”, Фотиха сураси, биронта кичик сура ёки учта оят ўқилади. Түртінчи ракатда эса “Бисмиллаҳир роҳманир роҳим”, Фотиха сураси, биронта кичик сура ёки учта оят ўқилади.

Аср намозининг фарзи: “Оллоҳ таолонингрозилиги учун аср намозининг фарзини ўқишига ният қилдим” деб пешин намозининг фарзи каби ўқилади.

ШОМ НАМОЗИНИ ЎҚИШ ТАРТИБИ

Шом намози 5 (беш) ракатдан иборат - 3 ракат фарз, 2 ракат суннат.

Шом намозининг фарзи: “Оллоҳ таоло розилиги учун шом намозининг фарзини ўқишга ният қилдим”, деб бомдод намозида ўқилгандек икки ракат ўқилади. Иккинчи ракат охирда ўтириб “Аттаҳийят” ўқилади. Кейин “Оллоҳу акбар” деб учинчи ракатга турилади. Учинчи ракатда “Бисмиллаҳир роҳманир роҳим”, Фотиҳа сураси ўқилади. Ракат сўнгига эса «Аттаҳийят», “Оллоҳумма солли”, “Оллоҳумма барик” ва “Роббана атина” дуолари ўқилиб салом берилади.

Шом намозининг суннати: “Оллоҳ таоло розилиги учун шом намозининг икки ракат суннатини ўқишга ният қилдим”.

Шом намозининг икки ракат суннати бомдод намозининг суннати билан бир хил ўқилади.

ХУФТОН НАМОЗИНИ ЎҚИШ ТАРТИБИ

Хуфтон намози 6 (олти) ракатдан иборат - 4 ракат фарз, 2 ракат суннат.

Хуфтон намозининг фарзи 4 ракат. “Оллоҳ таоло розилиги учун хуфтон намозининг 4 ракат фарзини ўқишга ният қилдим”, деб ният қилинади ва пешин билан аср намозларининг фарзи каби ўқилади.

Хуфтон намозининг суннати 2 ракат. “Оллоҳ таоло розилиги учун хуфтон намозининг 2 ракат суннатини ўқишга ният қилдим”, деб бомдод ва пешин намозларининг 2 ракат суннати каби ўқилади.

ВИТР НАМОЗИ

Витр намози 3 ракатдир.

Витр учун ният қилгач, худди бомдод намозида ўқилгандек икки ракат ўқилади. Иккинчи ракат охирида ўтирилганида “Аттахийят” ўқилади. Кейин “Оллоху акбар” деб учинчи ракатта турилади. Учинчи ракатда “Бисмиллахир роҳманир роҳим”ни айтгандан сүнг Фотиҳа сураси ва биронта кичик суралардан уч оят күшиб ўқилади. Кейин “Оллоху акбар” деб икки кафтни очиб қиблага қараттан ҳолда кулоқ баробар күтарилади. Такбирдан сүнг эса икки құлини қайтадан боғлаб киндик остига құяды ва маъсур бўлган қунут дуосини ичидә ўқыйди (Қунут дуоси китоб охирида келтирилган).

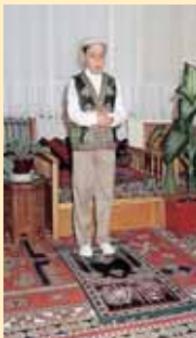
Қунут дуосини ўқиб бўлгандан кейин рукуъ ва саждаларни бажариб, намозга одатдагидек якун ясалади.

Қунут дуосини билмаганлар уч марта китоб охирида келтирилган “Роббанағфирли” дуосини ўқиса ҳам бўлади.

Витр намозини ўқиши тартиби:

Биринчи ракат	Иккинчи ракат	Биринчи ўтириш
Ният	Бисмиллаҳ	Аттахийят
Такбир	Фотиҳа сураси	
Субҳанака	Битта қисқа сурә	
Аъзуз-Бисмиллаҳ	Рукуъ	
Фотиҳа сураси	Сажда	
Битта қисқа сурә		
Рукуъ		
Сажда		

Учинчи ракат	Такбир	Қадаи охир
Бисмиллах	Такбир	Аттаҳийят
Фотиҳа сураси	Қунут дуоси	Оллоҳумма солли
Битта қисқа сурә	Рукуъ	Оллоҳумма барик
	Сажда	Роббана
		Салом

НАМОЗНИ БУЗУВЧИ АМАЛЛАР

1. Товуш чиқарыб йиғланса, намоз бузилади, лекин йиғлаш охират ташвиши билан бўлса, зарари йўқ.
2. Узрсиз йўталса.
3. Узрсиз уфласа.
4. Гапга гарчи зикр билан бўлса ҳам жавоб қайтарса, намоз ботил бўлади.
5. Намоз ўқиётган чоғида маҳсига тортган масҳ муддати ўтиб кетса.
6. Ит ёки мушукни ҳайдаш мақсадида гапирса.
7. Ёмғир ёки қор сувини ютиб юборса.
8. Қуръонни бузиб ўқиса.

9. Битта намозда әркак киши билан аёл киши сафда ёнма-ён туриб қолса, аёлнинг намози бузилади.
10. Кетма-кет бир рукнда намозга тегишли бўлмаган бир ҳаракатни уч маротаба такрорласа. Умуман, намозга тегишли бўлмаган амални қўпайтириб юборса.
11. Авратнинг очилиши ёки кийимга најкосат тегиши.
12. Иккала оёқ бир пайтнинг ўзида ердан узилиши.
13. Аёлларда ҳайз бошланиб қолиши.
14. Бомдод намозини ўқиётганида қуёш чиқиб кетса.
15. Намозга тегишли бўлмаган сўз гапирса.
16. Намозда туриб озми-кўпми сув ичса ёки овқат еса.
17. Қаҳқаҳа билан кулса. «Қаҳқаҳа» деб ёнидаги одам эшигадиган дараҷадаги кулгига айтилади. Намозда бундай кулги билан кулинса, намозга қўшилиб таҳорат ҳам бузилади.
18. Қибладан бошқа томонга юзланган бўлса.
19. Фарз амали тарқ этилса.

САЖДАИ САҲВ

Агар намозхон намоз рукнларидан бирон рукнни эсдан чиқарип кечиктирса ёки хатога йул қўйса, саждаи саҳв қиласди.

Саждаи саҳв уч ҳолатда вожиб бўлади:

1. Фарз амалининг хато бажарилиши, кечиктирилиши.
2. Вожиб амални тарқ қилиш.
3. Вожиб амални хато бажариш.

Намозхон охирги ўтиришда “Аттаҳийят”ни «...ва росулуҳ»гача ўқииди-да, имомлик қилаётган бўлса, фақат ўнг томонига, ўзи якка ўқиётган бўлса, икки томонга салом беради ва худди намоздаги каби икки марта сажда қиласди. Кейин яна “Аттаҳийят”ни қайтариб ўқииди. Кетидан “Оллоҳумма солли”, “Оллоҳума барик” ва “Роббана” дуоларини ўқиб, одатдагидек ўнг ва чап елкасига қараб намоздан чиқиш учун салом беради.

Шу билан нұқсон етган намози ўрнига келиб, комил бўлади.

БОМДОД ВА ШОМ НАМОЗЛАРИДАН КЕЙИН ЎҚИЛИШИ ФАЗИЛАТЛИ БЎЛГАН ҲАШР СУРАСИНИНГ ОХИРГИ УЧ ОЯТИ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا

هُوَ عَالَمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةُ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ {٢٢}

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ

الْمُهَمَّيْمُ الْعَزِيزُ الْجَبَارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ {٢٣}

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى

يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ

الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ {٢٤}

Бисмиллахир роҳманир роҳим.

Хуваллохуллази ла илаҳа илла ху. Ъалимул ғойби ваш шаҳадати хувар Роҳманур Роҳим. Хуваллохуллази ла илаҳа илла ху. Ал-Маликул Қуддусус Саламул Муъминул Муҳайминул ЪАЗИЗУЛ Жаббарул Мутакаббир. Субҳоноллоҳи ъамма йушрикун. Хуваллохул Ҳолиқул Бари'ул Мусаввиру лаҳул Асма'ул Ҳусна. Йусабиҳу лаҳу ма фис самавати вал ард ва хувал ЪАЗИЗУЛ Ҳаким.

ХУФТОН НАМОЗИДАН КЕЙИН ЎҚИЛИШИ ФАЗИЛАТЛИ БҮЛГАН БАҚАРА СУРАСИННИГ ОХИРГИ ИККИ ОЯТИ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ
مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا غُفرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ {٢٨٥} لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا
إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِن
نَسِينَا أَوْ أَخْطَلْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْنَاهُ عَلَى
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ
عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانْصُرْنَا عَلَى
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ {٢٨٦}

Бисмиллахир роҳманир роҳим.

Аманар росулу бима унзила илайхи мир Роббиҳи вал-муъминун. Куллун амана биллаҳи ва мала'икатиҳи ва кутубиҳи ва русулиҳ. Ла нуфарриқу байна аҳадим мир русулиҳ. Ва қолу самиъна ва атоъна ғуфронака Роббана ва илайкал масиир. Ла йукаллифуллоҳу нафсан илла вусъаҳа, лаҳа ма касабат ва ъалайҳа мактасабат. Роббана ла ту'ахизна ин насина ав ахто'на. Роббана ва ла таҳмил ъалайна исрон кама ҳамалтаҳу ъалаллазина мин қоблина. Роббана ва ла туҳаммилна ма ла тоқота ланаа биҳ, ваъфу анна, вағфирлана, варҳамна анта Мавлана, фансурна ъалалқовмил кафирин.

Жамоат намозининг фазилатлари

Жамоат билан ўқилган намоз ёлғиз ўқилган намоздан 25 (йигирма беш) баробар, баъзи ривоятларга кўра эса 27 (йигирма етти) баробар қадрлироқдир. Шунинг учун ҳамма мусулмон мачитга жамоатга интилгани яхшидир. Бирон сабаб билан мачит жамоатига этиша олмаса, икки киши ёки ундан ортиқ бўлган намозхон уйида ё бошқа жойда кичик жамоат қилиб ўқиб олгани яхши. Мачитга кирса, асосий катта жамоатдан бошқа жамоат қилмайди, ҳар ким ўзи алоҳида ўқиб олади.

КУНДАЛИК БЎЛМАГАН НАМОЗЛАР

Жума намози. Ҳар жума куни пешин намози ўрнига ўқилади. Жами 10 (үн) ракатдир. Пешин намозининг 4 ракат фарзи ўрнига 2 ракат фарз жамоат билан ўқилади. Намоз вақти кириши билан 4 ракат суннат ўқилади, хутбадан кейин эса жамоат билан 2 ракат фарз ўқилади. Ундан кейин яна 4 ракат суннат ўқилади.

Жума намози кимларга фарз?

1. Эркакларга (Аёлларга фарз эмас).
2. Озод бўлган шахсларга.
3. Муқимларга.
4. Соғломларга.
5. Кўзи ожиз бўлмаган шахсларга.
6. Жума намозини адо этиши учун ҳеч бир тўсқинликка дуч келмаган шахсларга.

Жума намозини адо этиш шартлари:

Жума намози тўқис бўлиши учун қуйидаги шартлар лозим:

1. Жума намозини пешин намози вақтида адо этиш.
2. Намоздан олдин хутба ўқиш.
3. Жума намози ўқиладиган жой барча хоҳловчилар учун очиқ бўлиши.
4. Имомдан ташқари энг камида янауч киши иштирок этиши. Имом Абу Юсуф фикрига кўра, икки киши ҳам етади.

Байрам намозлари

Жума намози фарз бўлган эркаклар учун йилда икки марта байрам намозини ўқиш вожибdir.

Байрам намози икки ракатдан иборат бўлиб, жамоат билан ўқиласди. Байрам намозини қуёш чиқиб ердан тахминан бир найза баробарида кўтарилганидан (куёш чиққача 20 дақиқача) кейин ўқиласди. Намоз вақти киргач, жамоат саф тортиб имомга иқтидо қилган ҳолда ўқиласди. Намозни бошлиш олдидан “Вожиб бўлган байрам (қайси байрам эканини айтиб) намозини имомга иқтидо қилиб ўқишга ният қилдим”, дейиши лозим.

Мусоғир намози

Ўз уйидан сафар ниятида чиқиб, доимий яшаб турган жойидан 90 километрга (ёки 18 соатда пиёда босиб ўтиладиган масофага) узоқлашган шахс мусоғир ҳисобланади. Борилган ерда ўн беш кундан кам муддат қолинса, йўлда ҳам, қолинган жойда ҳам (бордию бирон муқим кишига эргашиб ўқилмаса) тўрт ракатлик фарз намозларини икки ракатга қисқартириб, худди бомдод намозининг фарзи каби ўқиласди. Бироқ уч ракатлик шом намози ва витр вожиб намозлари қисқартирилмай тўлиқ ўқиласди. Имконият бўлса, суннат намозларини ўқиш афзалдир.

ЖАННАТ ЭШИКЛАРИ

Калимаи тавҳид ва калимаи шаҳодат

Мусулмон бўлиш учун нима қилиш керак?

Калимаи тавҳид ва калимаи шаҳодатни тили билан айтиб кўнгли билан тасдиқлаган киши мусулмон бўлади.

Исломнинг асоси нима?

Исломнинг асоси калимаи тавҳиддир.

КАЛИМАИ ТАВХИД

“Ла илаха иллаллоҳ, Мұхаммадур росулуллоҳ”

Маъноси: “Оллоҳдан ўзга илоҳ йўқ, Мұхаммад (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) Оллоҳнинг элчисидир”.

Оллоҳни «илоҳ» деб бўлмайди: Оллоҳнинг исми билан бирор бир шахс ёки бирор бир нарсани аташ жоиз эмас. Оллоҳдан ўзгага ибодат ҳам қилинмайди. Шу билан бир қаторда, Оллоҳнинг гўзал исмини “илоҳ” деб таржима қилиш мумкин эмас.

Ла илаҳа...: Оллоҳдан ўзгани илоҳ деб қабул қилмасликка сўз бераман ва қалбимни бундай ҳаракатлардан поклайман.

Тўрида бошқа бир илоҳ учун ўрин бўлмаган қалбим ёлғиз Оллоҳни ёд этишга тайёрдир. Соғлом бўлмаган қалбда имон асло жой топмас, ахир ботқоқ устида уй қурилмас.

...иллаллоҳ: барча ботил илоҳларни инкор этиб, ёлғиз Оллоҳни қабул қиласман.

Муҳаммадур росууллоҳ: ҳар қандай бидъатдан воз кечишига сўз бераман. Қуръони карим ва Пайғамбаримиз Муҳаммад (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) суннатларига кўра Раббимга итоатда бўламан.

КАЛИМАИ ШАҲОДАТ

“Ашҳаду алла илаҳа иллаллоҳ ва ашҳаду анна Муҳаммадан ъабдуҳу ва росуулӯҳ”.

Маъноси: “Гувоҳлик бераман: Оллоҳдан ўзга илоҳ йўқ ва гувоҳлик бераман: Муҳаммад (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) Унинг қули ва элчисидир”.

Ашҳаду алла илаҳа иллаллоҳ: Оллоҳдан ўзга илоҳ йўқлигини ва барча куч-қудрат соҳиби ёлғиз Оллоҳ эканини тан оламан ва бунга асло шубҳа қилмайман.

...ва ашҳаду анна Муҳаммадан ъабдуҳу ва росуулӯҳ: ва Муҳаммад (соллаллоҳу алайҳи ва саллам) Унинг қули ва элчиси эканига шубҳасиз иқрорман ва итоат этаман.

ОЛЛОҲГА ИМОН

ҲИКОЯ Оллоҳ бизни кўриб тургувчиидир

Солиҳ бобосидан сўради:

- Бобо, нима учун биз Оллоҳни кўрмаймиз?
- Бобоси жавоб берди:

- Кўзларимиз шундай яратилганки, биз Оллоҳни кўра олмаймиз
- Нима сабабдан, бобо?
- Фотокамера ҳар нарсани суратга ола оладими?
- Ҳа.
- У билан юрак ва ўпкангни суратга олишга қодирмисан?
- Йўқ, буни фақат рентген мосламаси қила олади.
- Кўрдингми, иккала ускуна ҳам суратга олишга мўлжалланган, лекин бири қўлганини иккинчиси қила олмайди. Чунки улар бошқа-бошқа тузилишда яратилган. Шунга ўхшаб, бу кўзларимиз ҳам Оллоҳни кўришга мўлжалланмаган.
- Оллоҳ эса бизни кўриб турадими?
- Албаттa, Оллоҳ бизни ҳатто тунда қоронғу хонага кириб, қоп-қора кийим кийиб олган тақдиримизда ҳам кўриб туради.

ОЛЛОҲНИНГ СИФАТЛАРИ

A. Зотий сифатлар.

B. Субутий сифатлар.

A. Зотий сифатлари қўйидағилардир:

1. «Ал-Вужуд» (Бордир).
2. «Ал-Қадим» (Бошланғичи йўқ).
3. «Ал-Боқий» (Охири йўқ).
4. «Ал-Ваҳдоният (Бирдир).
5. «Ал-Мухолафатун лил-ҳаводис» (Ҳеч бир яратиқча ўхшамайди).
6. «Ал-Қиём би нафсиҳи» (Макондан пок).

Б. Субутий сифатлари құйидағилардир:

1. «Ал-Хайй» (Тириқдір).
2. «Ал-Илм» (Билгувчидір).
3. «Ас-Самиъ» (Эшитгувчидір).
4. «Ал-Басир» (Күргувчидір).
5. «Ал-Ирода» (Хоҳлаган ишини қылгувчидір).
6. «Ал-Қудрат» (Хар нарсага кучи етгувчи).
7. «Ал-Калом» (Сўзлагувчи).
8. «Ал-Таквин» (Борлиқ нарсани яратгувчи).

ОЛЛОХ СИФАТЛАРИ ҲАҚИДА САВОЛЛАР

Сени ким яратди? **Оллоҳ.**
Сени ким кўриб туради? **Оллоҳ.**
Сени ким эшитади? **Оллоҳ.**
Ким барча нарсани билади? **Оллоҳ.**
Ким ҳамманинг ризқини беради? **Оллоҳ.**
Ким ҳар нарсага қодир? **Оллоҳ.**
Кимнинг иродаси ҳар ерда? **Оллоҳнинг.**
Кимнинг бошланғичи йўқ? **Оллоҳнинг.**
Кимнинг охири йўқ? **Оллоҳнинг.**
Кимнинг тенги йўқ? **Оллоҳнинг.**
Кимнинг ўхшали йўқ? **Оллоҳнинг.**
Ким ҳеч кимга муҳтож эмас? **Оллоҳ.**
Ким боқий? **Оллоҳ.**
Кимнинг куч-кудрати чексиз? **Оллоҳ.**
Ким туғмаган ва туғилмаган? **Оллоҳ.**
Ким бизни асрайди? **Оллоҳ.**
Ким бизни кечиради? **Оллоҳ.**
Ким бизга ҳаёт ато этади? **Оллоҳ.**
Раббинг ким? **Оллоҳ.**
Ким энг буюк? **Оллоҳ.**
Ким энг Гўзал? **Оллоҳ.**
Ким биз учун энг суюкли? **Оллоҳ.**
Кимдан ёрдам сўраймиз? **Оллоҳдан.**
Бизни қўрқув босган пайтда кимга мурожаат қиласиз?
Оллоҳга.
Бизга таом ва ичимликларни ким беради? **Оллоҳ.**
Бизни ким хавф-хатардан асрайди? **Оллоҳ.**

Бутун борлиқни **Оллоҳ** яратган

Бу оламни ким яратди? **Оллоҳ.**
Юлдузларни ким яратди? **Оллоҳ.**
Ойни ким яратди? **Оллоҳ.**
Қуёшни ким яратди? **Оллоҳ.**
Ер, осмон ва ҳавони ким яратди? **Оллоҳ.**
Ким юлдузларни осмонда ушлаб туради? **Оллоҳ.**

Емғирни ким ёғдиради? **Оллоҳ.**
Инсонни ким йўқдан бор қилди? **Оллоҳ.**
Мени ким яратди? **Оллоҳ.**
Отам ва онамни ким яратди? **Оллоҳ.**
Ҳайвонларни ким яратди? **Оллоҳ.**
Ўсимликларни ким яратди? **Оллоҳ.**
Ким тоғларни яратди? **Оллоҳ.**
Ким мева ва сабзавотларни яратди? **Оллоҳ.**
Ким ризқни етказади? **Оллоҳ.**
Ким бир илдиздан турли гуллар чиқаради? **Оллоҳ.**
Хар бир тирик нарсага ким ҳаёт беради? **Оллоҳ.**
Ҳаётни ким тўхтатади? **Оллоҳ.**
Ким ўлик ердан ўсимликлар чиқаради? **Оллоҳ.**
Ким борлиқни яратган? **Оллоҳ.**
Барча мулклар эгаси ким? **Оллоҳ.**

Оллоҳ таоло олдида бизнинг бурч ва вазифаларимиз:

1. Ёлғиз Оллоҳга ишониш ва унга ширк келтирмаслик.
2. Бутун вужудимиз билан Оллоҳни севиши.
3. Ундангина гуноҳлардан паноҳ сўраш.
4. Фақат Унга таваккал қилиб, фақат Ундан ёрдам сўраш.
5. Доим ёлғиз Оллоҳга ибодат қилиш.
6. Берган неъматлари учун Унга шукр қилиш.
7. Оллоҳ севган нарсаларни севиб, ёмон кўрганларидан узоқлашиш.
8. Буйруқларини бажариб, қайтарган ишларидан қочиш.

ҲИКОЯ: Оллоҳ таолони тан олмаган мутакаббир ва Имом Аъзам Абу Ҳанифанинг унга берган жавоблари

Бир вақтлар Боғдодга бир динсиз файласуф келди. У ҳамма нарса табиатдан дер эди ва ўзининг динсизлик ва бузуқлик ғоясини Боғдодга ёймоқчи бўлди. Ислом олимларини ҳам мунозараларга даъват этди.

Уша замонда халифа бўлган Мансур бундан хабар топди. У уша динсизни саройга таклиф қилди ва масалани ундан сўради. Унга жавобан динсиз:

— Эй мўминлар амири! Сенинг салтанатингдаги олимлар билан баҳслашишни истайман. Улар бу оламни бир Оллоҳ яратган, дейишади. Мен эса олам ўзи абадий бор бўлган дейман. Олимларинг билан баҳсда буни исбот қиласман, — деди.

Халифа дарҳол Имом Аъзам ҳазратларига:

— Бир динсиз (Оллоҳни инкор этувчи) файласуф келди. Сизни мунозараға чорляяпти. Тез етиб келинг, — деб хабар йўллади. Имом Аъзам:

— Пешиндан сўнг бораман, — деб жавоб қилди.

Айтилган вақтдан бир соат ўтди ҳам, Имом Аъзамдан дарак бўлавермади. Шунда зиндиқ файласуф бутун сарой аҳлига шикоятомуз қараб:

— Сўз бериб келмади, қўрқанидан келмади, — деди.

Халифа ва сарой аҳли Имом Аъзамни кутиб ҳаяжонлана бошлиашди. Шу пайт Имом келди.

Халифа Мансур Имом Аъзамни буюк ҳурмат ва эҳтиром билан кутиб олди. Мажлиснинг энг тўрига - олий ўринга ўтқазди.

Динсиз файласуф:

— Бу имом билан мунозара қилмайман, чунки у бизни бир соат куттириб қўйди, сўзида турмади, — деди ва сўзида давом этиб, Ҳазрат Имомнинг ахлоқини ёмонлай бошлади.

Унга жавобан Имом Аъзам:

— Шошилма, эй рақиб, олдин нега кечикканимни сўра, кейин шунга қараб гапир, — деди.

Динсиз мункир киши Имом Аъзамдан:

— Хўп, нимага кеч қолдинг? — деб сўради.

Имом Аъзам унга жавобан бундай деди:

— Кеч қолишимга сабаб бир ғаройиб ҳодиса бўлди. Биласизлар, мен Дажла дарёси бўйида яшайман. Дарё қирғогига келиб қайиқقا ўтиromoқчи эдим, қаттиқ бўрон туриб қайиқни парча-парча қилиб ташлади. Тахталарни савағичдан учган момикдай ҳар томонга учирив юборди. Ўша ерда туриб

қолдим. Дарёдан ўтишга бошқа бир чора йўқ эди. Шунда бир тўлқин турдию бўлинниб-сочилиб кетган қайиқ тахталарини бир ерга тўплади. Яна қайиқ бўлиб бирикди ҳаммаси. Мен унга ўтириб дарёдан ўтиб келдим, — деди.

Файласуф чин юрагидан севиниб кетди. Ҳозир имомнинг ёлғонини исботлайман, деб ўрнидан туриб кетди ва:

— Муҳтарам аҳли мажлис! Қаранглар сизларнинг бу имомларингиз нималар деяпти! Парчаланиб кетган қайиқ тахталарини шамол ва тўлқин бир ерга тўплаган эмиш-да, улар ўзидан-ўзи қайиқ бўлиб бирлашибди ва имом ўша қайиқда дарёдан ўтиб олибди! Бу гапни қайси ақл, қайси мантиқ қабул қиласи, айтинглар?! — деди ўзича ғолибона керилиб.

Шунда Имом Аъзам:

— Эй нодон рақиб, сен икки тахта ўзидан-ўзи бир ерга келмайди деб айтасан-у, бу тиргаксиз осмон ва бу муаззам коинот ўзидан-ўзи бор бўлиб қолган деб ишонасан! Сенинг ақлинг, сенинг мантиғинг шуми?! — деди.

Табиатчи-зиндиқ бир сўз дея олмай қолди. Халифа уни жазолади.

ФАРИШТАЛАРГА ИМОН

Фаришталарнинг хусусиятлари:

- фаришталарни Оллоҳ нурдан яратган; уларда эркак-урғочилик, еб-ичиш, ухлаш, чарчаш, ҳордиқ чиқариш каби сифат, эҳтиёжлар йўқ; улар гуноҳ ишлар қилишдан покдир;
- фаришталарни кўз билан кўриб бўлмайди
- фаришталар ғайбни билмайди, фақат Оллоҳ билдириган нарсаларнигина билади.

Фаришталарнинг энг улуғ вазифалари:

- Оллоҳ таолони улуғлаш;
- Оллоҳ таоло амрларига итоат қилиш.

Тўрт улуғ фаришта ва уларнинг вазифалари:

1. Жаброил (алайҳиссалом) фаришталарнинг энг улуғи. Оллоҳ таолодан пайғамбарларга ваҳий келтирган фариштадир.

2. Микоил (алайҳиссалом) раҳматга, ризққа маъмур (вазифали) бўлган фариштадир.

3. Исрофил (алайҳиссалом) бу ўткинчи олам охирлаб, қиёмат келганида сур чаладилар.

4. Ўлим фариштаси (алайҳиссалом) (урфда хатоан «Азроил» дейишади) жонларни олишга вазифаланган фаришта.

Булар улуғ фаришталардир. Оллоҳ таоло булар орқали бошқа фаришталарга амрини етказади.

Бошқа фаришталар ва уларнинг хос вазифалари:

Кироман котибин: Ҳар қайсимиznинг ўнг ва чап елкамизда ҳар бир иш ва сўзимизни ёзib борувчи фаришталар «кироман котибин» деб аталишади. Улар доим бизга йўлдошдир. Ўнг елкамиздаги фаришта яхши амалларимизни ёзib боради, чап елкамиздаги фаришта эса гуноҳ ишларимизни ёзib боради. Охират куни ушбу ёзувлар ҳисоб-китоб пайтида бизга тақдим этилади.

Мункар ва Накир: Қабрда бизни сўроқ-савол қиладиган икки фаришта.

Ҳикоя: Ўлим фариштаси (алайҳиссалом) қандай қилиб бир пайтнинг ўзида минглаб инсонларнинг жонини олади?

Азиз болажонлар! Буни ҳамма билиши шарт.

Келинг, жонимизни ёниб турган бир электр лампаси деб тасаввур қиласмиз. Ўлим эса ушбу лампани сўндиради. Уйимизга ўтказилган барча электр симлари битта электр манбаига уланган. Шаҳарнинг бир қисмида электр қувватини ўчириш тўғрисида буйруқ бўлса, нима бўлади? Ишчи ушбу буйруқни бажарган заҳоти минглаб хонадонларда чироқ ўчади.

Бизнинг жонларимиз ҳам, агар ўхшатиш жоиз бўлса, кўринмас «симлар» ёрдамида Ўлим фариштасининг (алайҳиссалом) тасарруфида бўлган бир босиш тугмачасига улангандир. Унинг битта ҳаракати билан минглаб жонлар ўз танасини тарқ этади.

Албатта, ҳар қандай ўхшатиш камчиликлидир, яна ҳам тўғрисини Оллоҳ билади.

Шунингдек, Ўлим фариштасига (алайҳиссалом) милёнлаб бошқа фаришталар бўйсундирилган. Юз минглаб тирик жонзотнинг жонинни бир пайтда олиш шунинг учун ҳам ҳеч қийинчилик туғдирмайди.

Қолаверса, асло унутмайлик: бир «Бўл!» амри билан бутун борлиқни яратган Оллоҳ одамларнинг жонини олиш вазифаси билан вазифаланган фариштасига бир пайтнинг ўзида барча ажали етган инсоннинг жонини олиш қобилиятини бера олмайдими?!

КИТОБЛАРГА ИМОН

Муқаддас китоблар - Оллоҳ таоло пайғамбарларга (алайҳимуссалом) туширган ваҳийдир.

Ваҳий - Оллоҳ таоло Жаброил (алайҳиссалом) орқали пайғамбарларга туширган хабар ва билимлар.

Бир неча бетдан иборат бўлган муқаддас китоблар «сухиф» (саҳифалар) деб аталади. Саҳифалар ушбу пайғамбарларга нозил қилинган:

1. Ҳазрати Одамга (алайҳиссалом) – 10 (ўн) саҳифа.
2. Ҳазрати Шисга (алайҳиссалом) – 50 (эллик) саҳифа.
3. Ҳазрати Идрисга (алайҳиссалом) – 30 (ўттиз) саҳифа.
4. Ҳазрати Иброҳимга (алайҳиссалом) – 10 (ўн) саҳифа.

Ушбу саҳифаларнинг ҳеч бири кунимизгача етиб келмаган.

Муқаддас китоблар түрттадир:

1. Таврот. Ҳазрати Мусо (алайҳиссалом) нозил қилингандан. Бироқ қавми кейинчалик бу Китобни ўзгартиришлар киритиб бузган.

2. Забур. Ҳазрати Довудга (алайҳиссалом) нозил қилингандан. Бироқ қавми кейинчалик бу Китобга ҳам ўзгартиришлар киритиб юборган

3. Инжил. Ҳазрати Исога (алайҳиссалом) нозил қилингандан. Бироқ қавми кейинчалик бу Китобни ўзгартиришлар киритиб бузган.

4. Қуръони Карим. Ҳазрати Пайғамбаримиз Мұхаммадға (соплаллоху алайҳи ва саллам) нозил қилған. Ушбу Китоб Оллоҳ таолонинг бутун инсониятга йўллаган охирги Китоби бўлгани учун ҳам уни то қиёматгача ҳеч бир ўзгаришсиз бузилишсиз сақлашни Ўз зиммасига олган. Яъни, илоҳий Китоблар ичида фақатгина Қуръони карим туширилган ҳолида - ҳеч бир ўзгаришсиз кунимизгача етиб келган.

Ҳозирги кунда кўплаб жоҳил инсонлар Қуръони карим фақатгина қабристонларда марҳумлар руҳи учун ёки қасални даволаш учун ўқилади деб ўйлади. Қуръони карим ҳаётимизга тегишли ҳар бир соҳани қамраб олган. Ҳар бир мусулмон бешикдан то қабргача ҳар бир қадамини Қуръони каримга кўра босиши, ҳаётини бир Низоми, амал дастури қилиб олиши шарт.

Қуръони карим 23 (йигирма уч) йил давомида кетма-кет туширилган бўлиб, 114 (бир юз ўн тўрт) сура 6236 (олти минг икки юз ўттиз олти) оятдан иборатдир.

ПАЙҒАМБАРЛАРГА ИМОН

Пайғамбарлар танланган инсонлардир. Оллоҳ таоло булар орқали бизга билимлар етказган.

Пайғамбарлар куйидаги сифатларга эга бўлиши шарт:

1. Сиддиқ - аъло даражада тўғрисўз.

2. Амин - ҳартомонлама ишончли.

3. Таблиғ - Оллоқ таолонинг буйруқ ва қайтириқтарини түлигича инсонларга етказадиган.

4. Фатонат - пайғамбарлар жуда ҳам ақлли ва жуда ҳам фахмли, зийрак инсонлардир.

5. Исмат - пайғамбарлар гунохларга асло құл урмаслар.

Пайғамбарларнинг умумий сони

Илк пайғамбар Ҳазрати Одам (алайхиссалом), охирги пайғамбар эса Мұхаммад Мустафодирлар (соллаплоху алайҳи ва саллам).

Ҳазрати Одамдан (алайхиссалом) Ҳазрати Мұхаммадгача (соллаплоху алайҳи ва саллам) күплаб пайғамбарлар ўтган.

Үртада келган барча пайғамбар ҳам ёлғиз Оллоға құллиқ қилишга ва сиғинишига чақырган. Лекин улар оламдан ўтиб кетганидан сүнг одамлар яна Оллоқ таолони унугтани сабабли кеталридан бошқа пайғамбарлар юбориб турилган. То Ҳазрати Пайғамбарамиз Мұхаммад Мустафо (соллаплоху алайҳи ва саллам) келгунларicha шундай бўлган.

Булар ичидә номларини биз билмайдиган қанчадан-қанча пайғамбар бор ва номларини Оллоқ таоло Қуръони каримда билдирган пайғамбарлар бор.

Қуръони каримда номи келган пайғамбарлар сони йиғирма бештадир:

Одам (алайхиссалом)	Ибрөхім (алайхиссалом)	Мусо (алайхиссалом)	Юнус (алайхиссалом)
Идрис (алайхиссалом)	Исмоил (алайхиссалом)	Ҳорун (алайхиссалом)	Илёс (алайхиссалом)
Нұх (алайхиссалом)	Исҳоқ (алайхиссалом)	Довуд (алайхиссалом)	Алайса' (алайхиссалом)

Худ (алайхиссалом)	Ёкуб (алайхиссалом)	Сулаймон (алайхиссалом)	Закариё (алайхиссалом)
Солиҳ (алайхиссалом)	Юсуф (алайхиссалом)	Айюб (алайхиссалом)	Яхё (алайхиссалом)
Лут (алайхиссалом)	Шуъайб (алайхиссалом)	Зулкифл (алайхиссалом)	Исо (алайхиссалом)
Пайғабаримиз Мұхаммад (сөллаллаху алайҳи ва саллам)			

Мұйжиза - ғайритабий ҳодисадир. Оллоҳ таолонинг изни ва құдрати билан пайғамбарлар пайғамбарларларига далил сифатида мұйжизалар күрсатылған. Оллоҳ таолонинг ёрдамисиз инсонлар ҳеч қандай мұйжиза күрсатыш қобилиятига эга емес.

ОХИРАТ КУНИГА ИМОН

Охират кунига имон деганда Исрофил (алайхиссалом) сурчалганидан кейин барча тирик жонзотлар ўлишига ишониш тушунилади. Ушбу воқеадан кейин одамлар тирилиб, жаннатга лойиқлари жаннатга, дўзахга лойиқлари эса дўзахга кирадиган пайтгача ўтадиган вақтга «Охират куни» дейилади.

Бошқа фикрларга кўра, инсон фоний дунёда қилган амаллари жавоби учун тирилганидан кейинги абадий ҳаёт «Охират куни» деб аталади.

Хуллас, ушбу вақтнинг номи кўп, улар орасида энг машҳури Охир замон (Замоннинг тугаши)дир.

Қабр ҳаёти: Инсон ўлганидан кейин тирилгунича ўтадиган вақт «қабр ҳаёти» деб аталади.

Одам ўлгач қабрга қўйилганидан сўнг икки фаришта пайдо бўлиб сўроқ-саволни бошлашади:

Раббинг ким?

Пайғамбаринг ким?

Дининг нима?

Шу ва бошқа саволларга ҳар бир инсон жавоб беради. Ҳатто танаси кул бўлиб ёниб ўлган бўлса ҳам. Қабрдаги ҳаёт Охират кунининг бир бўлгидир. Жаннатга лойик кўрилган банда қабрида ҳам роҳат-фароғатда бўлади. Дўзахга маҳкум қилинган кимсалар эса тинимсиз азобларга дучор бўлади.

Қабрдаги ҳаётнинг ўткинчи дунёдаги ҳаёт билан ўхшаш томонлари йўқ. Инсоннинг қабрдаги ҳолати қайсиdir томондан тушдаги ҳолатга ўхшаб кетади.

Жаннат: мусулмонлар учун тайёрланган мукофотdir. Қуръони карим оятларидан бирида Оллоҳ субҳонаҳу ва таоло “У ерда нима хоҳласалар, уларникидир. Ва ҳузуримизда зиёдаси бор...” дейди (Қоф сураси 35-оят).

Дўзах (Жаҳннам): Оллоҳ таоло осий бандалари учун тайёрлаган жазоси. Дўзах аҳли кофир, мушрик, мунофиқлардан ҳамда ёмон амали яхши амалидан кўп бўлган, шафоатдан насибасиз қолган мусулмонлардан ташкил топади. Лекин гуноҳкор мусулмонлар гуноҳлари миқёсида жазоларини олгандан кейин дўзахни тарқ этишади. Кофир, мушрик ва мунофиқлар эса у ерда абадий қолади.

Маҳшар: Исрофил (алайҳиссалом) биринчи бор сур чалганидан кейин ер юзидағи барча тирик жонзор ҳалок бўлади. Маълум муддат ўтганидан кейин Оллоҳ таоло Исрофилни (алайҳиссалом) тирилтиради. Сўнг Исрофил (алайҳиссалом) иккинчи бор сур чалади ва барча одамлар тирилиб ҳисобкитоб учун Маҳшар майдонида тўпланади. («Маҳшар» сўзи «ҳашр» (тўплаш) сўзидан ҳосил бўлган бўлиб, «қиёматда ўликларни қайта тирилтириб тўплайдиган ер» маъносини беради.)

Номаи аъмол: Маҳшар майдонида бандаларга дунёдаги ҳаёт давомида бажарган амаллари ёзилган дафтар (Номаи аъмол) берилади. Бўлажак жаннат соҳиблари дафтарларини ўнг томондан, дўзах аҳллари эса чап томондан олади.

Ҳисоб: Оллоҳ таоло бир пайтнинг ўзида барча одамларга дунёдаги ҳаётлари ҳақида ҳисобот бериш буйруғини беради. Ҳар ким фақат ўз қилмиши учун жавоб беради. Пайғамбаримиз Мұхаммад (сөллаллоҳ алайҳи ва саллам) таъкидлаганларидек, ҳар бир инсон қуидаги саволларга жавоб беради:

1. Ҳаётингни нимага бағишиладинг?
2. Сенга берилған илмни нималарга сарфладинг?
2. Мол-дунёни қайси йўл билан топдинг ва қандай сарфладинг? Яъни, ҳалол йўл билан топдингми ёки ҳаром йўл биланми?
4. Танангдан қай тарзда фойдаландинг? Тананг сенга Оллоҳга яқинлашиштирадиган йўлда ҳамроҳ бўлдими ёки ҳаром йўлда ҳамроҳ бўлдими?

Ҳар бир банда ушбу саволларга тўлиқ жавоб беради.

Тарози-мезон: Тарози-мезонда инсоннинг яхши ва ёмон амаллари ўлчанади. Ўлчашда асло адолатсизликка йўл қўйилмайди. Ҳар бир амал ўлчанади - хоҳ яхши амал бўлсин, хоҳ ёмон амал бўлсин. Кейин ҳар бир яхши амали ўнга кўпайтирилади, ёмон амали битталигича қолдирилади.

Сирот кўприги: Сирот кўпригидан ҳамма ўтади. Ушбу кўприк дўзах устидан ўтган бўлиб, кўприк мўмин-мусулмонлар жаннатга элтади. Кофир, мунофиқ ва мушриклар эса дўзахга қулаб тушибади. Инсон ҳаёти давомида яхши амалларни қанча кўп қилган бўлса, кўприқдан ўтиши шунча осон бўлади.

Итоат учун келдик, ҳисоб учун йўл оламиз
Бу дунёда мусо фирмиз, тирилиш учун ўламиз...

ҲИКОЯ: Қайта тирилган тўрт қуш

Ҳазрати Иброҳим (алайҳиссалом) Оллоҳ таоло тирилтириб ўлдиришига чин дилдан ишонардилар. Лекин бир куни:

«Эй Рabbим, менга ўликларни қандай тирилтиришингни кўрсат», дедилар.

Шунда Оллоҳ таоло: «Ишонмадингми?» деди.

Иброҳим (алайҳиссалом):

«Ишонаман, лекин қалбим хотиржам бўлиши учун», дедилар.

Оллоҳ таоло Ҳазрати Иброҳимга (алайҳиссалом) тўртта қуш олишни ва уларни майдалаб ташлашни буюрди. Ва яна:

«У қушларни ўзингга торт», деди.

Яъни, уларга яқиндан қараб, яхшилаб кўриб, таниб олишни амр этди: қайси қуш қанақа, ранги қандай, қаноти, думи ва бошқа аломатлари қандай?

Буларни таниб олишдан мақсад шуки, кесиб майдалаб ташланган қушлар қайта тирилтирилганида, аломатлари тирик пайтидаги ҳолатига мос келишини кўришdir.

Сўнгра кесиб-майдалаб ташланган қуш бўлакларини араплашириб, сўнг атрофдаги тоғларга сочиб юборишга - ҳар жойларга тарқатишга буюрди. Кейин:

«Уларни ҳузурингга чақир!» деди.

Иброҳим (алайҳиссалом) Оллоҳ таолонинг буйруғини ерига келтирган эдилар, қушларнинг майдалаб ташланган бўлаклари қайтадан бирлашиб, асл ҳолига қайтди ва тирилган ҳолида тезлаб учиб келди.

Шу тариқа Иброҳим (алайҳиссолату вассалам) Оллоҳ таоло ўликларни қандай қилиб тирилтиришини ўз тажрибалирида кўрдилар. Раббилирига ҳамду сано айтиб сажда қилдилар.

ҚАЗО ВА ҚАДАРГА ИМОН

Қадар: Оллоҳ таоло келажақда рўй берадиган ҳар бир воқеанинг вақти, ҳолати ўрнини олдиндан белгилаб қўйган. Биз Оллоҳ таоло «Ал-Илм» сифати билан ҳамма нарсани олдиндан билиб, тақдир этганига имон келтирамиз. У барча бўлиб ўтган ва келажақда содир бўладиган воқеалар ҳақида билимга эгадир.

Қазо: Ҳамма нарса Оллоҳ таолонинг хошиш ва иродаси билан бўлади ва ҳар бир ҳодиса Ҳақ субҳонаҳу ва таоло белгила б қўйган аниқ вақтда ва аниқ жойда содир бўлади.

Демак, Раббимиз ҳамма нарсани олдиндан белгилаб қўйган. Инсон эса, ўзига берилган жузъий ихтиёр билан танлаш ҳуқуқига эгадир.

Инсон қилмишлари ва улар учун жавобгарлик

1. Инсон ихтиёрисиз юз берадиган воқеалар

Бизнинг дунёга келишимиз, жинсимиз, ташки кўринишимиш, ота- оналаримиз, ҳаёт муддатимиз - бу ишларга бизнинг ҳеч алоқамиз йўқдир ва биз ушбу ҳодисалар учун жавобгар ҳам эмасмиз.

2. Инсон ихтиёри билан содир бўладиган воқеалар

Оллоҳ таоло бизга танлаш ҳуқуқини берган. Агар танлаш ҳуқуқига эга бўлмаганимизда, Оллоҳ таоло бизни яхши амаллар учун мукофотламас ва ёмон амаллар учун жазоламас эди. Танлаган йўлимиз учун Оллоҳ олдида жавобгармиз.

Масалан, уловни миниб-бошқарib кетаётган ҳайдовчи чапга ёки ўнгга бурилиши мумкин ёки тўғрига ҳайдаши ҳам мумкин. Хоҳлаган пайти эса уловни тўхтатади. Ҳалокат юз берса, ҳайдовчи мотор фаолияти учун жавоб бермайди. У нима учун тез ҳайдагани, чапга ёки ўнга бургани ёки уловни нимага вақтида тўхтатмагани учун жавоб беради.

ЁМОНЛИК ҲАМ, ЯХШИЛИК ҲАМ ОЛЛОХДАН ЭКАНИГА ИШОНИШ

Инсон учун оқибатда хайрли бўлган иш яхшилиқdir.

Ёмонлик эса инсонга зарар етказади. Оллоҳ таоло якка-ягона яратгувчидир ва У ёмонлик ва яхшиликни яратди. Динимиз бизга яхшиликни қилишни, ёмонлиқдан узоқлашишни буюради.

Ёмонлик яратилишининг ҳикмати:

- баъзида бизга ёмонлик бўлиб кўринган нарса аслида ёмонлик бўлмаслиги мумкин. Ҳар бир нарсада Оллоҳ таолонинг ҳикмати бор. Биз ёмон ва заарали деб ўйлаган нарса бошқалар учун фойдали бўлиши мумкин;
- ёмонлик бизга яхшиликни қадрлашни ўргатади. Масалан, касал бўлмагунча инсон саломатликнинг қадрига етмайди.

Ёмонлик ва яхшиликка муносабатимиз

Биз ҳар бир яхшилик учун Оллоҳ таолога шукр қиласиз. Аммо бордию бошимизга бирон-бир мусибат келса, сабр этишимиз керак. Ҳар қандай ёмонлиқдан узоқлашишга ўринишимишиз лозим.

Ризқ: Ҳар бир тирик жонзотнинг яшashi учун лозим бўлган нарса Оллоҳ таоло томонидан белгилаб қўйилгандир. Инсон ризқни қўлга киритиши шарт. Ризқни ҳалол ёки ҳаром йўл билан қўлга киритиш ихтиёри банданинг ўзидадир.

Ажал: Ердаги ҳаёт муддатининг битиши ажалдир. Ҳеч ким қачон ўлишини билмайди. Ёш ёки қарининг ажали, соғлом ёки касалнинг ажали Оллоҳ таоло белгилаб қўйган вақтда етади. Оллоҳ таоло бундай дейди:

“Қачон ажаллари келса, уни бир соат орқага ҳам, олдинга ҳам суро олмаслар” (Нахл сураси 61-оят).

КИЧИК СУРАЛАР ВА ДУОЛАР

ДИҚҚАТ: Сура ва дуоларнинг кирилча ҳарфларда ёзилганида ўқилиши арабчада ёзилганидаги ўқилишидан фарқладидир. Сураларни, ояларни ва дуоларни ёдлаганда талаффузингизни бирор устоздан ўтказиб түғрилаб олинг. Шунда хатодан холи бўласиз, иншаоллоҳ.

«СУБҲАНАКА»

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَبِتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى
جَدُّكَ (وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ) وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ.

Субҳанакаллоҳумма ва биҳамдик. Ва табарокасмук. Ва та-
ала жаддуқ. (Ва жалла сана'ук*.) Ва ла илаҳа гойруқ.

* Қавсдан ташқаридағиси барча намозни бошлашда ўқилади, қавс ичидағи қисм эса фақат жаноза намозида қўшиб ўқилади.

«АТ-ТАҲИЙАТ»

الْتَّحَيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّلَامُ عَلَيْكَ
أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى
عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

Ат-таҳийату липлаҳи вас-солавату ват-тойибат. Ас-
саламу ъалайка айюҳан набийю ва роҳматуллоҳи ва баро-катух.
Ассаламу ъалайна ва ъала ъибадипллаҳис солиҳин. Аиҳаду алла
илаҳа иллаллоҳ ва аиҳаду анна Мұхаммадан ъабдуҳу ва росулуҳ.

«ОЛЛОҲУММА СОЛЛИ»

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ عَلَى أَلِّيْلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ
عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَ عَلَى أَلِّيْلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.

Оллоҳумма солли ъала Мұхаммадин ва ъала али Мұхаммад, кана соллайта ъала Иброҳима ва ъала али Иброҳим, иннака ҳамидул мажид.

«ОЛЛОҲУММА БАРИК»

اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ عَلَى أَلِّيْلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ
عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَ عَلَى أَلِّيْلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.

Оллоҳумма барик ъала Мұхаммадин ва ъала али Мұхаммад, кана барокта ъала Иброҳима ва ъала али Иброҳим, иннака ҳамидул мажид.

«РОББАНА»

رَبَّنَا اتَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقَنَا عَذَابَ النَّارِ
رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَ لِوَالِدَيَ وَ لِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُولُ الْحِسَابُ

1. Роббана атина фиддуңя ҳасанатан ва фил ахироти ҳасанатан ва қина ъазабан нар.
2. Роббанагифирили ва ли валидайя валил муъминина явма яқумул ҳисаб.

«ҚУНУТ ДУОСИ»

اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَ نَسْتَغْفِرُكَ وَ نَسْتَهْدِيْكَ وَ نُؤْمِنُ بِكَ وَ نَتُوبُ إِلَيْكَ وَ نَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَ نُثْنَى عَلَيْكَ الْخَيْرَ كُلَّهُ نَشْكُرُكَ وَ لَا نَكْفُرُكَ وَ نَخْلُعُ وَ نَتَرُكُ مَنْ يَقْجُرُكَ.

Оллохумма инна наста'ынука ва настагфирука ва настаҳдика ва ну'мину бика ва натубу илайка ва натаваккалу ъалайка ва нусни 'ълайкал хойро куллаху, нашкурука ва ла накфурука ва ла нахла'у ва натруку май йаффжурук.

اللَّهُمَّ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ لَكَ نُصَلِّي وَ نَسْجُدُ وَ إِلَيْكَ نَسْعَى وَ نَحْفَدُ نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَ نَخْشِي عَذَابَكَ إِنَّ عَذَابَكَ بِالْكُفَّارِ مُلِحٌَّ.

Оллохумма ийяка наъбуду ва лака нусолли ва насжуду ва илайка насьса ва нахфид. Наржсуъ роҳматака ва нахиша ъазабака инна ъазабака бил куффари мулҳиқ.

«АЛ-КУРСИ» ОЯТИ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سَنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ إِلَّا عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسَعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَؤْوِدُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾

Оллоху ла илаха илла ҳувал ҳайюл қойюм. La ta'хузуху синатув-ва ла навм. Паҳу ма фис-самавати ва ма фил ард. Ман заллази йашфа' у ъиндаху илла би изниҳ. Йаъламу ма байна айдиҳим ва ма холфаҳум. Ва ла йүхитуна бишайим мин ъилмиҳи илла бима шаа'. Васиға курсийүхүс самавати вал ард. Ва ла یа'удуху ҳифзу ҳума ва ҳувал ъалийүл ъазим.

ФОТИХА СУРАСИ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا إِلَهَ مِثْلُهُ
مَالِكُ يَوْمِ الدِّينِ طٌ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ طٌ
اَهْدَنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ لَا صِرَاطَ الَّذِينَ
أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ لَا غَيْرُ الْمَغْضُوبِ
عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

Бисмиллаҳир роҳманир роҳим.

Алҳамду лилаҳи Роббил ъаламин. Ar-роҳманир роҳим. Малики явмиид дин. Ийака наъбуду ва ийака насташин. Иҳдинас сиротол мустақим. Сиротолгизина анъамта ъалайҳим. Гойрил магдуби ъалайҳим валааддооллиин. (Амин.)

1. Мехрибон ва Раҳмли Оллоҳ номи ила бошлайман. 2. Барча мақтөв-шукрлар оламлар тарбиячиси Оллоҳгадир. 3. (У) Мехрибон ва Раҳмли. 4. Дин-Жазо кунининг подшохи, эгаси. 5. Сенгагина ибодат қиласиз ва Сендангина ёрдам сўраймиз. 6. Бизни Тўғри йўлга бошли... 7. ...шундай зотлар йўлигаки, Ўзинг уларга (Тўғри йўлни)

инъом қилгансан - улар (Сен томондан) ғазабга дучор бўлмаганлар ва залолатга кетмаганлар (адашганлар).

НАС СУРАСИ

Кул аъзу бироббин нас. Маликин наас. Илаҳин наас. Мин шаррил вассасил хоннаас. Аллази ювасвису фи судурин наас. Минал жиннати ван наас.

1 - 6. Айт: «Мен барча инсонлар Парвардигоридан, барча инсонлар Подшоҳидан, барча инсонлар илоҳидан (менга) ўзи жин ва инсонлардан бўлган, одамларнинг кўнгилларига васваса соладиган, (Оллоҳнинг номи эсланганида) яшириниб оладиган васвасачи (шайтон)нинг ёмонлигидан паноҳ беришини сўраб илтижо қиласман».

ФАЛАҚ СУРАСИ

Кул аъзу бироббили фалақ. Мин шарри маа холақ. Ва мин шарри госиқин иза вақоб. Ва мин шаррин нафасаати фил ъуқод. Ва мин шарри ҳаасидин изаа ҳасад.

1 - 5. Айт: «Мен тонг Парвардигоридан (менга) Ўзи яратган нарсаларнинг ёмонлигидан; зулматга чўмган кечанинг ёмонлигидан;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝
مَلِكِ النَّاسِ ۝ إِلَهِ النَّاسِ ۝
مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝
الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ
النَّاسِ ۝ مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝ مِنْ شَرِّ
مَا خَلَقَ ۝ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ۝ وَمِنْ شَرِّ النَّفَاثَاتِ فِي
الْعُقَدِ ۝ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا
حَسَدَ ۝

тугунларга дам солгувчи (жодугар)ларнинг ёмонлигидан ва ҳасад қиласаётган ҳасадчининг ёмонлигидан паноҳ беришини сўраб илтико қиласман».

ИХЛОС СУРАСИ

*Кул ҳуваллоҳу аҳад. Оллоҳус сомад. Лам ялид ва лам юлад.
Ва лам якул лаҳу куфуван аҳад.*

1. Айт: «У - Оллоҳ Бирдир».
2. Оллоҳ (барча ҳожат Ундан) кўзлангувчидир. (Ҳожатларни ва раббатларни қондирувчидир.)
3. У тұғмаган ва туғилмаган.
4. Ва ҳеч ким Унга тенг эмасдир».

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝۱۝ اللَّهُ الصَّمَدُ
۝۲۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ ۝۳۝ وَلَمْ
يَكُنْ لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ ۝۴۝

МАСАД СУРАСИ

*Тَابَبَاتْ يَدَاهَا أَبْيَانَهُ مَاءَلَهُ
لَعْنَهُ مَاءَلَهُ وَمَا كَسَبَ
نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ
وَأَمْرَاتُهُ حَمَالَةُ الْحَطَبِ
جِيدِهَا حَبْلٌ مِّنْ مَسَدٍ*

1. Абу Лаҳабнинг икки қўли курисин! Ва куриди (халок бўлди)!
2. Мол-мулки ва касб қилиб топган нарсалари унга аскотгани йўқ.
- 3 - 5. Яқинда унинг ўзи ҳам, унинг ўтин орқалаган, бўйинда пишиқ толадан (эшилган) арқон бўлган хотини ҳам (ловулаб турган) алангали дўзахга киражак!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَاهَا أَبْيَانَهُ مَاءَلَهُ وَتَبَّ
أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ
سَيَصْلَى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ
وَأَمْرَاتُهُ حَمَالَةُ الْحَطَبِ
جِيدِهَا حَبْلٌ مِّنْ مَسَدٍ

НАСР СУРАСИ

Иза жсаа'а насрulloхи вал фатх. Ва ро'айтан нааса ядхулуна фи диниллахи афважаа. Фасаббиҳ биҳамди роббика вастағfirxu ииннаҳу каана таввабаа.

1. Қачон Оллоҳнинг ёрдами ва галаба келса; 2. ...ва одамлар тўп-тўп бўлишиб Оллоҳнинг дини (Ислом) га кираётганини кўрсанг... 3. Бас, Роббингни поклаб ёд эт ва Унга истиғфор айт. Албатта, У тавбаларни кўплаб қабул этувчиидир.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ^۱
وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ
اللَّهِ أَفْوَاجًاً^۲ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْ إِنَّهُ كَانَ تَوَابًا^۳

КАФИРУН СУРАСИ

Кул яа айюҳал кафируун. Лаа аъбууду маа таъбуудун. Ва лаа антум ъабидуна ма аъбуд. Ва лаа ана ъабидум маа ъабаттум. Ва лаа антум ъабидуна маа аъбуд. Лакум динукум валийа дин.

1. Айт: «Эй кофирлар! 2. Мен сизлар ибодат қилаётган нарсаларга ибодат қилмасман. 3. Ва сизлар ҳам мен ибодат қиладиган (Оллоҳ)га ибодат қилгувчи эмасдирсизлар. 4. Мен сиз ибодат қилган нарсага ибодат қилгувчи эмасман. 5. Ва сизлар ҳам мен ибодат қиладиган (Оллоҳ) га ибодат қилгувчи эмасдирсизлар. 6. Сизларнинг динингиз ўзларингиз учун, менинг диним ўзим учундир!».

(Бу сурада Ислом эълон қилган ақида эркинлиги аксини топган. 1400

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ^۱ لَا
أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ^۲ وَلَا أَنْتُمْ
عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ^۳ وَلَا أَنَا
عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ^۴ وَلَا أَنْتُمْ
عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ^۵ لَكُمْ
دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ^۶

йил бурун эълон қилинган бу эркинлик оёқости қилинганида инсонаят улкан заарлар тортди.)

КАВСАР СУРАСИ

Инна аътойнаа кал кавсар. Фа солли ли роббика ван хар. Инна шаани'ака ҳувал абитар.

1. Албатта, Биз сенга Кавсарни ато этдик. 2. Бас, Парвардигоринг учун нағоз ўқи ва (жонлик) сўй (курбонлик қил)! 3. Албатта, сени ёмон кўргувчи кимсанинг думи қирқилгандир (яъни, номсиз-нишонсиз йўқ бўлиб кетгувчидир)!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝۱۝ فَصَلِّ
لِرَبِّكَ وَانْحِرْ ۝۲۝ إِنْ شَاءْنَكَ
هُوَ الْأَبْتَرُ ۝۳۝

МО'УУН СУРАСИ

А ро'айталази юкazziбу бид диин. Фазааликаллази ийадуъ ўул ятим. Ва лаа ىахудду Ҷалаа то'амил мискин. Аллазиина хум ан солатиҳум саахуун. Аллазиина ҳум юроо'ун ва йамна'унал ма'ун.

1. Жазо кунини ёлғон дейдиган кимсани (у қандай кимса эканини) кўрдингми (бидингми)? 2 - 3. Бас, бу етим-есирни (кўполлик билан) ҳайдаб соладиган ва (кишиларни) мискин-бечорага таом беришга тарғиб қилмайдиган кимсадир. 4 - 5. Бас, нағозларини «унутиб» кўядиган кимса-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ ۝۱۝
فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتَمَ
وَلَا يَحْضُرُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِنِينَ ۝۲۝
فَوَيْلٌ لِلْمُمْلَكِينَ ۝۴۝ الَّذِينَ
هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۝۵۝
الَّذِينَ هُمْ يُرَأَوْنَ ۝۶۝ وَيَمْنَعُونَ
الْمَاعُونَ ۝۷۝

лар бўлган «намозхон»ларга ҳалокат бўлгайки, 6 - 7 ...улар риёкорлик қиласидиган ва рўзфор буюмларини ҳам (кишилардан) манъ этадиган (яъни, бирон кишига фойдаси тегмайдиган) кимсалардир!

ҚУРАЙШ СУРАСИ

Ли иилаафи Қуройш. Иилаа фиҳим рихлаташ шитаа'и вас сойф. Фал йаъбуудуу робба ҳаазал байт. Алласии атъамаҳум мин жу'ив ва аамана ҳум мин ховф.

1 - 2. Қурайшга (агар улар Оплоҳнинг бошқа саноқсиз неъматларини эсламаганларида ҳам, мана бу неъмат, яъни, улаарга) осон қилиб қўйилгани - уларга қиш ва ёз сафари осон қилиб қўйилгани учунгина... 3. ...улар мана шу Уйининг Парвардигорига ибодат қилинлар! 4. У Зот уларни очлиқдан (куткариб) таомлантириди ва хавф-хатардан тинч қилди.

«ФИЛ» СУРАСИ

Аlam taro kaiifa faъala robbuка bi asxaabil fiiil. Alam jaixъal kaidaxum fii tадлиil. Va arsala Ҷalaikhum toyron abaabiil. Tarhiixhum bi ҳижсаротим мин сижсисил. Fajsaъalaхum kaъasfim ma'kuul.

1. .Раббинг фил эгаларини қандай (ҳалок) қилганини кўрмадингми? 2. У

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِيَالِفُ قُرَيْشٌ ۝ إِيَالِفُهُمْ رَحْلَةٌ
الشَّتَاءُ وَالصَّيفُ ۝ فَلَيَعْبُدُوا
رَبَّ هَذَا الْبَيْتُ ۝ الَّذِي
أَطْعَمَهُمْ مِّنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ
مِّنْ خَوْفٍ ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلْمَ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ
بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ۝ أَلْمَ يَجْعَلُ
كَيْدَهُمْ فِي تَضليلٍ ۝
وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طِيرًا أَبَابِيلَ ۝
تَرْمِيهِم بِحَجَارَةٍ مِّنْ سَجْلٍ ۝
فَجَعَلَهُمْ كَعْصِفَ مَأْكُولٌ ۝

Зот уларнинг (Оллоҳнинг Каъбасини вайрон қилиш учун қўллаган барча) хийла-найрангларини барбод қилмадими? 3 - 4. У Зот уларнинг устига сополдан бўлган тошларни отадиган тўп-тўп қушларни юбориб, 5. ...уларни курт-қумурскалар томонидан) чайнааб ташланган сомон каби (илма-тешик) қилиб юборди!

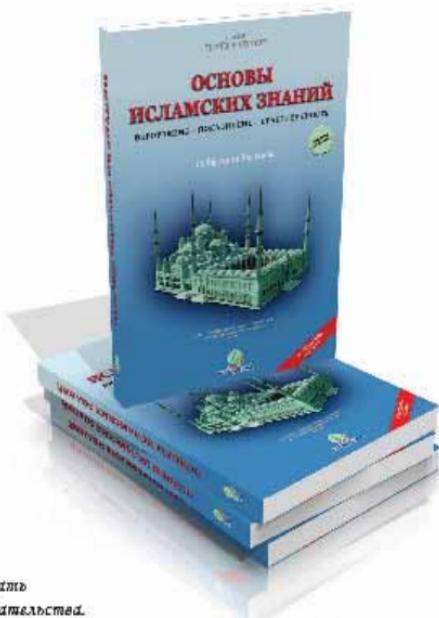
(Ушбу воқеа юз берган йил тарихга «Фил йиль» номи билан муҳрланди. Ҳазрати Пайғамбаримиз Муҳаммад (алайҳиссалом) «Фил йили» ўша воқеадан эллик икки кун ўтиб туғилғандар.)

Отпечатано в «Московская типография № 13»
1005005, г.Москва, Денисовский переулок, 30
1-е издание - Тираж: 4.500 экземпляров

ОСНОВЫ ИСЛАМСКИХ ЗНАНИЙ

Вероучение - Поклонение - Нравственность

*Вы можете заказать
бесплатный каталог Издательства.*

Книги и журналы можно заказать:

*Почтовый адрес: 125412 г. Москва, а/я 20
Офис: г. Москва, м. Петровка-Радиомаяк, ул. Ангрикская, 21
Тел / факс: 8 (499) 9086147 / 8 (499) 7446888, 8 (964) 7818321
www.sadpress.com - izdatelstvo-sad@yandex.ru*

*Наши книги и журналы «Зелёной Розы» Вы можете приобрести, обратившись в офис
и региональных представителей, в магазинах, предлагающих исламскую литературу.*

*Вы можете заказать их изложенным листком, позвонив по телефону,
отправив заявку по почте, SMS или Интернету.*

Наши книги и журнал «Золотой Родник» Вы можете приобрести, обратившись в офис, к региональным представителям, и в магазинах, продающих исламскую литературу. Вы можете заказать их наложенным платежом, позвонив по телефону, отправив заявку по почте, SMS или Интернету.

Книги и журнал Золотой Родник можно заказать:

Почтовый адрес: 125412 г. Москва, а/я 28 - Офис: г. Москва, м. Петровско-Разумовская, ул. Антарктиды, 21
Тел / Факс: 8 (495) 9066717 - 8 (495) 7074666, 8 (964) 7818321 - www.zolotoy-rodnik.ru / zolotoy-rodnik@yandex.ru

